

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljami, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Politična plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 8 (12.333)

Trst, petek, 10. januarja 1945

Na sprejemu Slovencev iz Italije, Avstrije in Madžarske pri predsedniku SRS

Zavzetost matice za priznanje pravic manjšin in odločnost zamejskih Slovencev v boju zanje

LUCIJAN VOLK

LJUBLJANA — Popolna, vsestranska in trajna zavzetost SR Slovenije in vse Jugoslavije za usodo in bodočnost Slovencev, ki živijo izven matičnih meja ter neomajna odločnost slovenskih zamejskih skupnosti, da nadaljujejo vztrajna prizadevanja za dejansko priznanje pravic do enakopravnega življenja in razvoja

sta bila ponovno potrjeni na včerajšnjem sprejemu Slovencev iz Italije, Avstrije in Madžarske pri predsedniku predsedstva Socialistične republike Slovenije Francetu Popitu. Poseben poudarek resnični zavzetosti matice je dajala že predstavniška sestava gostiteljev, ki je vključevala vse najvidnejše zastopnike slovenskega družbenopolitičnega življenja: predsednika skupščine SR Slovenije Hafnerja, predsednika CK ZKS Marince, predsednika slovenske

vlade šinigoja, predsednika RK SZDL Šetinca, predsednika GZ Bulca, predsednika sindikatov Orožna, predsednika Zveze borcev Gorjana in predsednika Zveze socialistične mladine Čereta, gen. konzula v Trstu Mirošiča in v Celovcu Miklavčiča ter druge.

V uvodnem nagovoru je predsednik Popit naglasil »isto zavest o narodnosti pripadnosti«, ki navdaja Slovence znotraj in zunaj meja domovine, ki »jo uresničujejo na različne načine, v korist svojega naroda in prijateljstva s sosedami, ne da bi ogrozili nikogar. Odnos SRS do zamejcev temelji na stalni politični volji, ki je izražena v ustavi kot stalna obveznost, hkrati pa vztraja na izvajanju mednarodnih in meddržavnih sporazumov, zavedajoč se, da je to predvsem odvisno od živga prizadevanja manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, da izborujejo svoje pravice, kar tudi prispeva k razvijanju dobrih sosedskih odnosov.

Predsednik slovenske vlade šinigoj je obrazil položaj in možnosti razvoja odnosov z zamejskimi skupnostmi v luči novih zakonodajnih ukrepov in programskih dokumentov Slovenije in SFRJ, pri čemer je naglasil hkrati dosedanje zelo dobro stopnjo stikov, kot tudi potrebo njih prilagajanja novim razmeram in prispevanja zamejskih skupnosti programskim usmeritvam. Poudaril je, da SRS na vseh srečanjih s sosednimi deželami in državami na vseh ravneh dosledno izpostavlja tudi vprašanje zamejskih Slovencev, kar bo njena stalna skrb tudi za naprej.

V imenu enotne delegacije Slovencev v Ita-

liji (ki so jo sestavljali še Boris Race, Mirko Primožič, Filibert Benedetič, Branko Pahor, Jelka Gerbec, Stojan Spetič, Rafko Dolhar, Marjan Terpin, Marij Maver in Ferruccio Clavara) je spregovoril Viljem Černo, ki je seznanil prisotne s težkim napredovanjem postopka za uzakonitev globalne zaščite ob zaostreni nacionalistični ofenzivi na krajevni ravni, ki sili k razdeljevanju Slovencev v Italiji v kategorije in v najnižjo raven zaščite. Pritrdila mu je sen. Gerbecova, ki je poudarila vladne zamude, ki terjajo odločnejše prizadevanje naprednih političnih sil (zlasti KPI in PSI) v parlamentu, kar je že omogočilo dodelitev 35 milijard lir za potrebe slovenske manjšine, in je nato naglasila pomembnost enotnosti med Slovenci in podpore italijanske demokratične javnosti ter zaslonbe SRS in SFRJ. Benedetič se je zavzel za določnejšo opredelitev skupnega slovenskega kulturnega prostora kot skupno vrednoto, ki nikogar ne ogroža. Race pa je poudaril obojestransko oplajanje, ki ga omogočajo čedalje tesnejši stiki med zamejci in matico, nakar je prešel k negotovim perspektivam uzakonitve manjšinske zaščite za Slovence v Italiji, pri čemer je gotovo le, da bomo še vztrajneje in odločnejše nadaljevali boj zanje, kot tudi za vsakodnevno uveljavljanje omejenih pravic, ki so že priznane.

Za Narodni svet koroških Slovencev in Zvezo slovenskih organizacij v Celovcu sta spregovorila Wieser in Grlic zlasti o vprašanju boja za ohranitev dvojezičnega šolstva, za porabske Slovence pa Sofija Kunjek.

Z včerajšnjega sprejema pri predsedniku predsedstva SRS Popitu

(Foto Lado Čuk)

Na srečanju z veleposlaniki držav EGS in Avstrije

Gadafijevo svarilo Zahodni Evropi

TRIPOLIS — Gadafi je predsinočnim sklical vse veleposlanike EGS in avstrijskega ambasadorja v Libiji, da bi jih seznanil z lastnimi pogledi na mednarodni terorizem in na Reaganovo odločitev o gospodarskem bojkotu svoje države. Po naglasitvi, da je v Libiji 40.000 zahodnoevropskih delovnih moči in 230 podjetij in da ima torej Evropa tod mnogo večje interese kot Amerika, je poudaril nujno po obvarovanju in plodnem nadaljevanju vzajemnih odnosov. Gadafi je izrazil pripravljenost na sodelovanje z Evropo tudi na področju boja proti terorizmu s sklenitvijo ustreznih sporazumov, med katerimi bi lahko bil tudi dogovor o ekstradiciji.

Gadafi je podčrtal lastno podporo Arafatovi PLO, a s pripombo, da nekateri palestinski gverilci delujejo nezakonito samo zato, ker jim nočejo priznati njihovih pravic; Libija vsekakor takšnega početja ne podpira in je pripravljena pozvati gverilce, naj svoj boj osredotočijo v območja, ki jih je zasedel Izrael, kar je tudi v interesu Libije, kot je še rekel Gadafi ki se je nato zavzel za mir v Sredozemlju, za kar pa naj bi bil potreben umik tako ameriških kot sovjetskih vojnih ladij. »Če bo Libija napadena,« je dodal, »bo odgovorila s protinapadom na luke ali mesta v zahodni Evropi.«

O embargu ZDA pa je polkovnik dejal, da so doslej vsi tovrstni ameriški poskusi propadli in tako bo tudi ta brezuspešen. O njegovi učinkovitosti v resnici dvomijo celo sami ameriški strokovnjaki in Američani, ki delajo v Libiji (ti dvomijo tudi o zakonitosti Reaganovega ukaza, da se morajo do februarja vrniti domov), sicer pa tudi večina zahodnoevropskih držav, ki so sklep Be- le hiše sprejele na znanje brez navdušenja. Članice EGS bodo uradno stališče o tem zavzele na izredni seji zunanjih ministrov, ki bo na pobudo Andreottija konec meseca v Haagu. Proti sankcijam na škodo Libije se je izrekla tudi Turčija, medtem ko so na islamski ministrski konferenci v Maroku s soglasno sprejeto resolucijo zahtevali od Reagana preklic embarga.

Reagan je medtem zamrznil več sto milijonov dolarjev libijskega premoženja v ZDA in pisal japonskemu premieru Nakasoneju ter kanadski vladi s pozivom, naj sledita njegovemu zgledu. Ne samo, Robert Oakley, ki je v ameriškem zunanjem ministrstvu zadolžen za probleme terorizma, je omenil možnost uvedbe gospodarskega bojkota tudi proti Siriji, češ da daje potuho Abu Nidalu, »oboroženi roki Gadafija«. (dg)

V ponedeljek sestanek vlade s predstavniki zdravnikov

RIM — Vlada je sklicala za ponedeljek, 13. januarja, ob 17. uri sestanek z delegacijami zdravniških avtonomnih sindikatov, ki jim bodo ministri za zdravstvo (Degan), zaklad (Goria), delo (De Michelis), proračun (Romita) in javne službe (Gaspari) obrazložili stališče izvršne oblasti glede sporne problematike o pogodbenem uokvirjenju zdravstvenih delavcev. Po včerajšnji seji kabinetnega sveta je minister za industrijo Altissimo poudaril, da namerava vlada poiskati za zdravnike »specifičen status« v sklopu enotne delovne pogodbe.

Avtonomi sindikati zdravnikov, ki delujejo v javnih ustanovah, so izrazili zadovoljstvo spričo najavljene sestanka, hkrati pa so potrdili, da bo tridnevni stavki, ki se je končala sinoči, sledila že oklicana štiridnevna stavka od 15. do 18. pa tudi stavka od 23. do 25. januarja, ki se je bodo udeležili tudi zasebni zdravniki, pogodbeno vezani na krajevne zdravstvene enote.

Pakt za delo v ospredju kongresa CGIL

TRST — Na tržaški Pomorski postaji se je včeraj začel 2. o- krajni kongres Nove delavske zbornice CGIL, ki se danes nadaljuje s celodnevno razpravo na osnovi uvodnega poročila generalnega tajnika Roberta Treua.

Tudi tržaški kongres ima v središču pozornosti predlog o takoiimenovanem paktu za delo, ki izhaja iz predpostavke, da je treba načrtovati in razvijati gospodarstvo na osnovi potreb po delovnih mestih, še zlasti med mladino in ženskami. Velika pozornost je bila v poročilu namenjena tudi perečim družbenim vprašanjem, med katerimi je v krajevnem merilu še posebno zgoča problematika sožitja in zakonske zaščite slovenske narodnostne skupnosti.

NA 4. STRANI

Teroristi so dopotovali v Italijo preko Trsta

DUNAJ — Skupina teroristov, ki je 27. decembra lani izvedla atentat na rimskem letališču Fiumicino, je prispela v Italijo preko železniškega mejnega prehoda na Opčinah. To je včeraj izjavil notranji minister Oscar Luigi Scalfaro na tiskovni konferenci na Dunaju po srečanju z avstrijskim notranjim ministrom Karlom Blecho. Scalfaro je svoje potovanje začel na Dunaju, nadaljeval pa v nekaterih drugih evropskih prestolnicah z namenom da zbere čimveč podatkov o teroristični dejavnosti v Zahodni Evropi. Po srečanju s svojim avstrijskim kolegom je dejal, da zadnja atentata v Rimu in na Dunaju dokazuje- ta nevarnost mednarodnega terorizma ter da je treba zato vzpostaviti strožje nadzorstvo na mednarodni ravni, predvsem na letališčih in na mejnih prehodih. Ob tem je Scalfaro dejal, da je sodelovanje med italijanskimi in avstrijskimi preiskovalci na najvišji ravni ter da je bilo moč na tej osnovi zabeležiti še vrsto dobrih uspehov. V prihodnjih dneh pa bodo italijanski strokovnjaki odpotovali na Dunaj da izmenjajo mnenj o okrepitevi nadzorstva na letališčih.

Scalfaro je tudi oral tip terorista: dejal

je, da gre za mlade ljudi, pogosto mladoletnike, ki pripadajo fanatičnim samomorilskim skupinam in katere včasih vodijo organizacije, ki se opredeljujejo kot verske. Ti ljudje so zelo nevarni, saj običajno potujejo s svojim potnim listom in jim šele tik pred atentatom izročijo ponarejeni dokument, bivajo v hotelih za zelo kratek čas in se stalno izmenjujejo tako da jih je težko identificirati. Zadnja skupina je prišla verjetno iz Damaska, pripeljali so se z vlakom preko Jugoslavije in brez težav vstopili v Italijo. Le malo verjetno je, da bi imeli pri sebi orožje. Šlo je torej za skupino običajnih prebivalcev bližnjevzhodnih dežel, ki prihajajo v Italijo oziroma v Zahodno Evropo iskat zaposlitev. Prav zato je nadzorstvo zelo težko.

Vest, da prihajajo teroristi v Italijo preko Trsta pravzaprav ni presenetljiva, saj so že avgusta lanskega leta finančni stražniki prav na vlak, ki je prihajal iz Jugoslavije, na o- penski železniški postaji aretirali Arabca El Monsourija, ki je imel pri sebi 7 kilogramov močnega razstreliva. Potoval je s ponarejenim maroškim potnim listom, pri sebi pa je imel tudi vozovnici za Rim in za Pariz.

Nogomet: žreb v evropskih pokalih

Italijani in Jugoslovani pred izjemno težko nalogo

ZÜRICH — V Zürichu so včeraj izžrebali četrtfinalne pare v treh evropskih pokalih in v evropskem prvenstvu za reprezentance pod 21. letom.

Italijanski in jugoslovanski predstavniki pri žrebu včeraj gotovo niso imeli sreče.

V pokalu prvakov bo Juventus igral proti Barceloni, ki gotovo sodi med boljše ekipe v Evropi. V pokalu pokalnih prvakov bo beograjska Crvena zvezda igrala proti Athleticu iz Madrida. Tudi v pokalu UEFA bosta imela italijanski in jugoslovanski predstavnik težko nalogo: Inter se bo spoprijel s francoskim Nantesom, splitski Hajduk pa z belgijskim Waregmom.

Prve tekme v vseh treh evropskih pokalih bodo 5., povratne pa 19. marca.

V četrtfinalu EP »under 21« bo Italija igrala proti švedski.

Simac uspešen, poraz Cibone

NA 10. STRANI

Italija zaenkrat ne bo sprejela gospodarskih sankcij proti Libiji

RIM — Italija (za sedaj) ne bo sprejela gospodarskih sankcij proti Libiji in se bo glede globalnega odnosa do Gadafijevega režima popolnoma prilagodila sklepom bližnjega sestanka zunanjih ministrov držav Evropske gospodarske skupnosti. Tako je včeraj sklenil kabinetni svet, ki je pooblastil predsednika Craxija, da to stališče takoj posreduje Ronaldu Reaganu, ki je kot znano predvčerajšnjim pozval Rim in vse ostale zahodnoevropske prestolnice, naj se pridružijo sankcijam Bele hiše. Vlada je torej po pričakovanjih odklonila Reaganov »diktat«, med vsemi vladnimi partnerji (vključno z zunanjim ministrom Andreottijem) pa se širi prepričanje, da je treba v okviru učinkovite borbe proti mednarodnemu terorizmu politično osamiti Tripolis.

To prepričanje je nehoti potrdil sam libijski zunanji minister Triki, ki je v intervjuju turinskemu dnevniku »La stampa« dejal, da Libija podpira »borbo vseh palestinskih komponent proti Izraelu in mednarodnemu sionizmu«, torej posredno ali neposredno tudi Abu Nidala, ki ga Američani, a ne samo oni, obtožujejo, da je organiziral božična pokola v Rimu in na

Dunaju. Abu Nidala, ki je leta 1974 po hudih nesoglasjih z Arafatom zapustil PLO, je kot znano sodišče največje palestinske organizacije obsodilo na smrt. Reagan je vsekakor napovedal, da bodo ZDA v kratkem dokazale mednarodni javnosti, da deluje Abu Nidal pod pokroviteljstvom in pod okriljem Gadafija, čeprav nekateri viri celo trdijo, da domnevni teroristični voditelj boleha za rakom na jetrih in se trenutno zdravi v neki vzhodnoevropski državi.

Zunanji minister Andreotti se je po seji kabinetnega sveta srečal s časnikarji in jih seznanil s potekom ministrskega srečanja. Ponoval je, da Italija polaga veliko važnost na bližnje zasedanje Evropske gospodarske skupnosti in na evropsko kooperacijo proti terorizmu, medtem ko se je spretno izognil vsakršni oceni Reaganovih stališč. Italija bo vztrajala pri svoji dosedanji zunanjepolitični usmeritvi v Sredozemlju, je potrdil Andreotti, čigar besede pa niso skrivale velike zaskrbljenosti zaradi morebitnega nepredvidljivega razpleta te afere. Kako bo reagirala Italija, če bo Ameriki ali celo italijanskim preiskovalcem uspelo jasno doka-

zati Gadafijeve odgovornosti pri atentatu v Fiumicinu, se sprašujejo mnogi, ki dodajajo, da bi taki rezultati preiskave spravili v velike težave ne samo Andreottija, ampak tudi Craxija in gotovo prispevali k radikalni spremembi odnosov z Libijo.

Voditelj italijanske diplomacije je vsekakor napovedal, da Italija ne bo več prodajala Libiji »posebnih vrst orožja« (v mislih je imel verjetno tanke in helikoptere) in pri tem spomnil, da je palača Chigi že pred petimi leti zamrznila vse večje pogodbe italijanskih proizvajalcev orožja z Gadafijem. Podčrtal pa je tudi, da italijanske družbe in tehniki ne bodo nadomestili Američanov, ki morajo na Reaganov ukaz v roku enega meseca zapustiti Libijo. Ob vsem tem pa ostaja še odprto vprašanje kaj bo spričo vsega tega naredil Fiat, ki ima v svojem upravnem svetu dva libijska predstavnika, saj Tripolis nadzoruje 14 odst. imovine in produkcije turinskega koncerna. Proti gospodarskim sankcijam, »ki trenutno lahko samo služijo Gadafiju«, se je izrekel tudi obrambni minister Spadolini, ki pa se je zavzel za popolno politično osamitev Tripolisa v upanju, da bo na to

pristala tudi EGS. V učinkovitost gospodarskih ukrepov proti Gadafiju ne verjamejo več niti socialdemokrati, kar pomeni, da Reaganove sankcije trenutno osamljeno podpirajo le fašisti in radikali.

Andreottijevo usmeritev so včeraj spet neposredno podprli komunisti, ki izražajo veliko zaskrbljenost nad zadnjimi dogodki, ostro obsojajo terorizem in vse tiste (pri tem izrecno omenjajo Libijo), ki so na katerikoli način opravičili pokol nedolžnih ljudi. Direkcija KPI podpira politično rešitev bližnjevzhodne krize, ki bi odprla pot ustanovitvi palestinske države, upoštevajoč suverenost in varnost vseh sosednjih držav, vključno z Izraelom. Atentata v Rimu in na Dunaju sta imela za cilj predvsem osamitev PLO in Arafatovo zmerno politiko, naglašala KPI, ki hkrati zavrača gospodarski bojkot Gadafijevega režima. Komunisti obsojajo rožljanje z orožjem v Sredozemlju in pozivajo vlado naj nadzoruje, da ne bi vojaške baze NATO v Italiji postale »odsokočna deska« za vojaške povračilne ukrepe proti drugim državam.

SANDOR TENCE

Dizdarevič nadaljuje pogovore s sovjetskim ministrom Ševardnadzejem

MOSKVA — Drugi dan bivanja v SZ je zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarevič začel z obiskom Leninevega mavzoleja in položitvijo venca. Dizdarevič je zatem obiskal grob neznanega junaka, kjer je prav tako položil venec. Intenzivni jugoslovansko-sovjetski pogovori so se včeraj popoldne nadaljevali. Posvečeni so bili mednarodnim razmeram.

V sredo, prvi dan obiska, je Raif Dizdarevič s sovjetskim zunanjim ministrom Ševardnadzejem izmenjal mnenja o gospodarskem, političnem znanstvenotehničnem in kulturnem sodelovanju med državama. Ko sta ministra govorila o gospodarskem sodelovanju sta se strinjala z oceno, da je treba bolj izkoristiti sodobne oblike stikov in smejele prehajati k spe-

cializaciji, kooperaciji, skupnim projektom in raziskavam. Dizdarevič in Ševardnadze sta ocenila, da so se velike možnosti za krepitev odnosov, ki temeljijo na načelih neodvisnosti, suverenosti ter spoštovanja razlik, ki izhajajo iz samostojnih poti socialistične graditve ter različnega mednarodnega položaja.

V krogih jugoslovanske delegacije pogovore ocenjujejo kot zelo odkrite in prijateljske. Ministra sta analitično razčlenila različne vidike dvostranskih odnosov.

Danes bo Raifa Dizdareviča predvidoma sprejel voditelj sovjetske države Andrej Gromiko, zatem pa bo zvezni sekretar odpotoval na dvodnevni obisk v Sovjetsko republiko Uzbekistan. (dd)

Val slabega vremena v Italiji

Val slabega vremena je včeraj prizadel večji del Italije. Gornja posnetka sta iz Genove in iz Benetk, kjer je voda preplavila Trg sv. Marka (Telefoto AP)

Pretor grozi zasebnim televizijskim postajam

RIM — Zasebnim televizijskim postajam v Italiji zopet grozi zapora. Turinski pretor Casalbone je namreč izdal odredbo, s katero določa, da morajo tiste družbe, ki oddajajo vsedrjavne programe, prekiniti z oddajanjem, ker je to v nasprotju z veljavnimi določili in konkretno z zakonom o telekomunikacijah.

Do podobnega sodnega ukrepa je prišlo že lansko leto, ko so dali nekateri pretorji »zasenčiti« ekrane zasebnih televizijskih postaj. Takrat je posegla vlada, ki je z odlokom zapolnila vrzeli zakonodaje. Ta odlok pa ni imel srečne roke, saj ga parlament ni takoj odobril in preden je prišlo do odobritve je morala vlada poseči še nekajkrat, pa še takrat so, v pričakovanju reforme, odobrili odlok, ki je bil v veljavi samo do konca lanskega leta. Na zadnji vladni seji v letu 1985 pa zaradi sporov v vladni večini odloka niso obnovili. Odtod torej pretorjeva odločitev in ni izključeno, da bodo že danes zasenčili nekatere televizijske postaje, še zlasti tri Berlusconijeve mreže.

»Zamrznjen« spor med sodniki in Cossigo

RIM — Spor med predsednikom republike Cossigo in Višjim sodnim svetom je zaenkrat zamrznjen. Člani najvišjega sodnega organa so namreč po dolgi razpravi, v kateri je prišla jasno do izraza nejevolja zaradi odločnega posega predsednika republike, odložili sklep o spremembi pravilnika, po kateri naj bi se volitve predsednika sveta spremenile v nekakšen volilni shod.

Dejstvo, da sodniki nočejo zaostriti odnosov s Cossigo je prišlo do izraza že v sredo, včeraj pa je bilo že ob začetku zasedanja očitno, da Višji sodni svet ne bo vztrajal pri zahtevi o glasovanju sprememb pravilnika. To pa nikakor ne pomeni, da so sodniki z zadovoljstvom sprejeli Cossigovo stališče: nasprotno, tudi včeraj je padla vrsta kritik na pismo predsednika republike, saj je večina članov Višjega sodnega sveta vztrajala pri trditvi, da višji sodni svet nima omejenih pristojnosti, ampak po svoji uvidenosti sklepa tudi o spremembi pravilnika. Vsekakor pa je to vprašanje odloženo, vsaj do imenovanja novih članov Višjega sodnega sveta, kajti sedanjim članom je že pred nekaj meseci zapadel mandat.

Predsinočnim vrtočlav padec newyorške borze

NEW YORK — Predsinočnim so na borzi v Wall Streetu zabeležili takšen padec kakršnega v vsej njeni zgodovini ne pomnijo. Indeks Dow Jones, to je poprečni pokazatelj o gibanju kotacij vrednostnim papirjem industrijskih podjetij, je zdrknil na doslej najnižjo raven 1.526,61 točke proti višku 1.565,71, ki je bil dosežen le dan prej. V odstotkih računano je indeks zdrknil komaj za 2,5 nasproti padcu za 12,8 od sto iz zgodovinskega dne 28. oktobra 1929, ki je pahnil ZDA v strašno krizo, če pa nazadovanje opredelimo v dolarjih, ugotovimo, da je znašalo kar 39,10 dolarja nasproti 38,33 dolarja oktobra 1929. Ne samo, še deset minut pred zaklju-

čkom borznih operacij v sredo je indeks Dow Jones bil kar za 43 dolarjev pod ravni iz prejšnjega dne, ko so izvedenci celo napovedovali, da se bo v nekaj dneh povzpел do stopnje 1.600.

»Črni sredi« na newyorški borzi je botrovala izjava ekonomista Henryja Kaufmana, da je dolgotrajno upanje v znižanje uradne obrestne mere po njegovem docela neosnovano. Zadnje mesece je borzni indeks neprestano naraščal vpricho postopnega padanja obresti, in to v pričakovanju, da se trendu prilagodi tudi zvezni rezervni sklad s primernim znižanjem obrestne mere.

Zbornica končala razpravo o framazonski loži P2

RIM — V na pol prazni dvorani poslanske zbornice je socialist Rino Formica včeraj nekoliko poživil razpravo o framazonski loži P2. »Bolj kot mineva čas, bolj sem prepričan, da mi ne bo treba spremeniti mišljenja,« je dejal Formica in torej potrdil vse, kar je bil pred časom povedal v komisiji. Njegov poseg je tedaj dvignil vaj prahu, saj je dejansko, ne da bi ga imenoval, obtožil Andreottija, da je bil resnični zakulisni voditelj lože P2. Dejajle je tudi, da je bila ta organizacija pomemben gospodarski lobby, ki naj bi bil povezan z zunanjim in z obrambnim ministrstvom.

Sedaj je Formica ponovil tezo o »zgornji piramidi«, oni, ki naj bi bila nad Gellijem. Dejajle je, da ni nobenega dvoma, da so Gellija manevrirali višji politični krogi in ob tem se je vprašal, ali je res, da je loža P2 izginila. Morda je umrla Gellijeva loža, vendar je brez dvoma prepuščila mesto sodobnejšim in bolj pre-

finjenim oblikam oblasti in pogojevanja. Izsledki komisije pa se zaustavljajo pred ugotavljanjem »izvora oblasti«, ki je v teh primerih celo naddržavna, »brez ideoloških ali verskih meja« — in tu je Formica nakazal odgovornost cerkvene organizacije Opus Dei.

V razpravo je posegel tudi komunist Occhetto, ki je ložo P2 ocenil kot tajno stranko, ki je hotela ukiniti strankarski sistem in se je v ta namen povežala tudi s terorizmom. Možno je, da so ložo vodili politični predstavniki, vendar o tem ni dokazov in po Occhetovem mnenju namigi niso dopuščeni.

Razpravo je sklenila predsednica posebne preiskovalne komisije Tina Anselmi, ki je seveda zagovarjala delo komisije, obenem pa je potrdila tezo o zgornji piramidi, pri čemer pa je dejala, da gre za organizacijo, o kateri ni bilo mogoče dobiti nobenega podatka. G. R.

Srečanje o sodelovanju med Jugoslavijo in EGS

BEOGRAD — Funkcionar EGS Jean Joseph Schwed je včeraj dopotoval v Beograd, kjer bo predstavnik ZIS seznanil s predlogi skupnosti o obnovitvi določil trgovinskega sporazuma Jugoslavija - EGS za obdobje od leta 1986 do leta 1990.

Schwed bo med dvodnevnimi pogovori pojasnil mandat, ki so ga konec novembra zunanji ministri zaupali komisiji skupnosti za pogajanja z Jugoslavijo, ki se bodo predvidoma kmalu začela. Ta mandat je bolj omejen, kot prvotni predlog, ki ga je pripravila komisija skupnosti.

Pričakujejo tudi, da bo jugoslovansko stran obvestil tudi o predlogih skupnosti v zvezi s prilagajanjem sporazuma Jugoslavija - EGS novim razmeram po vstopu Španije in Portugalske v to zahodnoevropsko gospodarsko skupnost.

Jugoslavija je maja sporočila svoje predloge o novem režimu za izvoz v EGS. Posebej je zahtevala bolj liberalno obravnavo mnogih kmetijskih in industrijskih izdelkov, ki so jih zdaj zaradi zaščite proizvajalcev v EGS označili za »občutljive« in zanje uvedli ostre trgovinske omejitve.

Jugoslavija približno tretjino blagovne menjave s svetom dosega z državami EGS. Več kot polovica jugoslovanskih izdelkov, ki jih izvažajo v skupnost, je uvrščena med »občutljive«, s čimer je v mnogočem omejena njihova prodaja. (dd)

Turški minister o odnosih s SFRJ

BEOGRAD — Popolnoma spoštujemo politiko neuvrščenosti Jugoslavije. Čeprav imata Turčija in Jugoslavija različna družbena sistema, menimo, da to ni ovira za prijateljsko in plodno sodelovanje med državama. To je izjavil turški zunanji minister Vahit Halefogl u intervjuju z direktorjem časopisa Mednarodna politika dr. Rankom Petkovičem. Izrazil je tudi željo, da bi širše proučili vse možnosti za nadaljnjo razširitev sodelovanja. (dd)

Prva letošnja seja deželnega odbora F-JK

Biasutti poročal o perečih vprašanjih naše dežele

TRST — Na svoji prvi letošnji seja je deželni odbor pod predsedstvom Adriana Biasuttija spregovoril o nekaterih bistvenih vprašanjih (nekaj o tem smo že pisali), ki zadevajo našo deželo. Tako je Biasutti poročal o srečanju s podtajnikom pri predsedstvu vlade Amatom, kjer je bil govor o žgočih problemih Julijske krajine.

Biasutti je dejal, da na srečanju ni prišlo do sklepov, vendar pa so pogovori razjasnili nekatera vprašanja glede odnosov med deželno upravo in družbami z državno soudeležbo. Ti odnosi so bili večkrat napeti, zato pa, je bilo rečeno na sestanku, je potrebno, da država nastopi z jasno politično voljo. V tem smislu, je nadaljeval Biasutti, bo tudi bodoča konferenca o državnih soudeležbah namenjena proučevanju najaktualnejših problemov. Dogaja se namreč, da prihaja pogosto do nevarnosti sporov med našo deželo in finančnimi družbami, ki delujejo v okviru ustanove IRI. Prav zato je Biasutti dejal, da bo moralo priti do razčiščevalnih sestankov, na katerih bo moral biti prisoten sam predsednik IRI Romano Prodi.

Biasutti je nato dejal, da je vlada marsikaj pomembnega sprejela v korist naše dežele (paket za Trst in Gorico, novo finansiranje del za popotresno preobnovo, obnovo proste cone v Gorici itd.). Vendar bodo vsi ti ukrepi neplodni, je poudaril Biasutti, če ne bo mogoče ohraniti proizvodnih storilnosti obeh pokrajin.

Biasutti je nato govoril tudi o pekočem vprašanju rafinerije Aquila in Tržaškega Lloydja. V tem smislu je Biasutti dejal, da ni sprejemljivo, če

bi prišlo do enostavnega zaprtja rafinerije brez alternativ, ki bi omilile krizo in izgubo delovnih mest. Glede Lloydja pa je dejal, da je prišlo do razkola z družbo Finmare, kar bi lahko preudiciralo nadaljnje delovanje tržaške plovne družbe. Prav zato bo v prihodnjem tednu prišlo do sestanka, na katerem bodo skušali razčistiti stališči Lloydja in družbe Finmare in tako skušali preseči stališča, ki »kaznujejo« družbo Lloyd.

Na obisk prihaja predsednik državnih železnic

Pregled razvojnih možnosti celotnega železniškega omrežja v naši deželi

TRST — V ponedeljek in torek bo prišel na obisk v našo deželo novi predsednik ustanove državnih železnic poslanec Lodovico Ligato. Njegov obisk je velikega pomena, saj je eden izmed prvih ogledov, ki ga opravlja novi predsednik na državnem ozemlju, potem ko so prvega januarja spremenili samo strukturo tega pomembnega javnega prevoznega sektorja. Od takrat ta ustanova namreč ni več pod direktnim nadzorstvom ministrstva za prevoze, ampak se je nekako osamosvojila in zdaj skuša modernizirati svoje strukture.

Ligatov obisk pa je zanimiv tudi zaradi tega, ker se bodo pogovarjali

V Vidmu okrogla miza o mladih danes in leta 1968

Ko si prikrajšan za prihodnost...

VIDEM — Ali je mogoče primerjati današnje mladinsko gibanje v Italiji, ki se je konec lanskega leta spet vrnilo na ulice, z bivšimi mladimi, ki so leta 1968 zanetili v Evropi svojstven požar? In ima sploh smisel načeti take primerjave? Na vprašanja so skušali odgovoriti videmski socialisti, ki so v sredo zvečer priredili o tem vprašanju okroglo mizo, na katero so povabili nekdanje voditelje mladinskega gibanja iz leta 1968 in fante, ki se v teh dneh soočajo s problemi šole in izobraževanja. Na soočanje so povabili še Enrica Deaglia, danes od-

govornega urednika lista Reporter in bivšega urednika časopisa Lotta continua, ter politologa in evropskega poslanca Giannija Baget Bozza.

Že iz uvodnih prispevkov k razpravi se je izkazalo, da sta obdobji težko primerljivi in da v bistvu nima velikega smisla vzpostavljati neklih paralelizmov. Kvečjemu se lahko ugotovi, da če se mladi danes drugače soočajo s profesorji in s šolsko oblastjo je to tudi zasluga tistih, ki so se leta 1968 spopadli s strukturami šolskega in državnega sistema. Okvira, v katerem je do mladinskih protestov pri-

šlo, pa sta povsem drugačna. Mladi iz leta 1968 so danes že zreli člani družbe, nekateri z vidnimi odgovornostmi, drugi docentji tistih mladih, ki jih danes kritizirajo. Na splošno pa za vse nekdanje mlade velja, da se čutijo v znatni zadregi, ko so poklicani, da ravnajo očetovsko z mladimi, medtem ko so se komaj dobrih petnajst let od tega upirali očetu in s šolo rušili tudi ostanke patriarhalne družine in vsekakor očetove avtoritete.

Z naštevanjem razlik bi lahko nadaljevali. Bistveno pa je vsekakor, da je leto 1968 imelo šolo le kot izhodišče za veliko obsežnejši revolucionarni polet, ki je iskal povezave z delavskim razredom in z mednarodno situacijo, medtem ko imajo mladi danes veliko bolj skromne, ob tem pa tudi zelo pragmatične cilje, saj zahtevajo le šolo, ki naj jih strokovno usposobi in ki naj ne proizvaja mase slabo kvalificiranih ljudi. Te svoje zahteve in stisko izražajo z veliko bolj skromnim in revnim izrazoslovjem.

Vendar tudi to, je opozoril politolog, Gianni Baget Bozzo (in njegov poseg je bil zdaleč najzanimivejši) je odraz hude stiske in življenjskih dilem, ki bremenijo sedanjí svet. Mladi živijo danes v postrevolucionarnem svetu, v katerem sta bili poraženi dve gibanji kot so pacifisti in ekologisti in v katerega tehnologija vnaša burne spremembe.

Dejanska drama sodobne družbe, kot jo je označil Baget Bozzo, zadeva ravno tehnologijo in nove produktivne metode: bo človek obvladal ta stroj, ali bo od njega obvladan?

Nihče ne zna danes odgovoriti na to vprašanje, prav to pa prepričuje, da bi lahko razmišljali o prihodnosti, da bi lahko verovali vanjo. Sodobna zahodna družba, je naglasil Baget Bozzo, je opustila razmišljanje in zdi se skoraj, da se omejuje na upravljanje obstoječega po nekkih birokratskih mehanizmih, ki so precej neodvisni od volje upraviteljev.

To stanje se odraža zlasti v šoli in v pedagogiji: družba, ki ne zna slediti tehnološkim spremembam, ki si ne zna zamisliti bodočnosti, ne ve, kako bi spremenila vzgojne strukture, da bi mlade pripravljala na življenje v sodobnem svetu, da o jutrišnjem sploh ne govorimo. In v tem odnosu do mladih je Baget Bozzo videl največjo dramo današnje družbe, saj je to družba, ki se boji mlade generacije.

Vprašanje, ki je prav tako prišlo do izraza, pa je tudi, do kakšne mere mladi pristajajo na tako analizo. Skupina študentov, ki se je zbrala v dvorani, namreč ni soglašala z vrstnikoma, ki sta sodelovala pri okrogli mizi, in jima je odrekla vsakršno predstavnost. »Zdi se nam — so naglasili oporečniki — da se tu skuša secirati mlade iz leta 1968 in današnje mladinsko gibanje. Vendar obdukcija se lahko naredi le na mrliču, mi pa smo in hočemo biti živi.«

In morda je res, da je bila sinočnja analiza, če izvememo poseg Baget Bozza, bolj namenjena starejšim, ki so si po svoje, pa čeprav podzavestno, ustvarjali vsaj delen alihi.

VOJMIR TAVČAR

□ TRST — Deželni odbornik za industrijo Francesutto se je včeraj srečal z administrativnim delegatom tvrdke Seleo, ki ima svoje produkcijske centre v Pordenonu in Vidmu in za katero si oba prizadevata za sanacijo bilance že v teku letošnjega leta.

Sklepi obalnega komiteja ZKS Koper

Italijanskemu šolstvu posvečati več pozornosti

KOPER — Na področju uresničevanja posebnih pravic italijanske narodnosti je še veliko nedokončanih nalog, so menili člani obalnega komiteja ZKS Koper na svoji zadnji seja in sklenili najprej »pomesti pred svojim pragom« dokumente, ki urejajo delovanje obalne organizacije ZKS (prav tako tudi občinske in dokumente drugih družbenopolitičnih organizacij) naj bi čimprej (tako, ko jih bodo dopolnili in uskladili s statutarnimi spremembami) prevedli tudi v italijanščino. Ob tem pa so poudarili, da je na samih sejah komiteja ZK (in drugih DPO) dvojezičnost — enakopravno izražanje v obeh jezikih že ustaljena praksa.

Razprava članov Zveze komunistov z Obale je bila samo ena od mnogih priprav na sejo republiške skupščine, ki bo na eni prvih letošnjih sej obširneje obravnavala vprašanje položaja narodnosti. Iz dosedaj zbranih ocen in poročil o uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske narodnosti na območju obalnih občin je med drugim mogoče razbrati, da so med tremi občinami določene razlike v pristopih do teh vprašanj. Tako te tri občine nimajo enotnih odlokov v zvezi z javnimi napisi in z enakopravno rabo italijanskega in slovenskega jezika v javnosti. To, sicer formalno pomanjkljivost, naj bi odpravili še pred sejo republiške skupščine. Člani obalnega komiteja ZK so tudi soglašali z ugotovitvijo komisije za narodnosti pri obalni konferenci SZDL, da samo dejstvo o pomanjkanju učbenikov za šole s slovenskim učnim jezikom ne more samodejno opravičevati tudi pomanjkanja učbenikov v italijanskem jeziku in da je treba temu vprašanju enkrat posvetiti malce več pozornosti. Opozorili so tudi na zahtevo, ki tudi od pedagoških delavcev v osnovnih šolah z italijanskim učnim jezikom terja visokošolsko izobrazbo.

Prav tako se v razpravah pogosto pojavlja vprašanje — kaj storiti, kako kaznovati tistega, ki na primer ne upošteva zakonov ali odlokov s področja uresničevanja posebnih pravic narodnosti. Namesto kazenske odgovornosti se večina zavzema za uvajanje disciplinske odgovornosti. Vse tri obalne občine naj bi tudi hkrati pristopile k pripravi aktov, ki bodo urejali in opredeljevali rabo izvršnih krajevnih imen. Družbenopolitične organizacije imajo pri uveljavljanju dvojezičnosti na narodnostno mešanem območju pravzaprav ključno vlogo — s svojim delovanjem morajo kar največ prispevati k podružbljanju vprašanj narodnosti. To je še posebej pomembno zaradi demografske fluktuacije in rasti prebivalstva na tem območju.

Člani obalnega komiteja pa so na svoji zadnji seja razpravljali še o uresničevanju nalog s področja usmerjenega izobraževanja, kar bo čez nekaj dni obravnavala tudi skupščina obalne skupnosti. Ugotovili so predvsem, da nekaterih dogovorov in stališč Zveze komunistov glede organizacije srednjega usmerjenega izobraževanja ter višjega in visokošolskega študija na Obali ne uresničujejo in da je gnotni položaj srednjih šol zmeraj izredno slab ter nazaduje, kar vse povzroča škodo vzgojno izobraževalnemu procesu. Zato so sklenili, da bi najkasneje čez mesec dni pripravili skupaj z obalnim izvršnim svetom posebno seja obalnega komiteja ZK na to temo.

Poleg omenjenih tem bodo morali proučiti še nekatere druge probleme — na primer dopolnjevanje mreže srednjega šolstva. V regiji ostaja vse več mladih, vse manj jih odhaja na šole izven regije, dogaja se že, da začnjenja primanjkovati nekaterih profilov delavcev. To bi lahko odpravili z odpi-

o možnostih koriščenja pontabeljske proge, postaje v Cervignanu in o ugodnejših tarifah za tržaško pristanišče.

V ponedeljek se bo Ligato sestal s predstavniki deželne vlade in drugi-

Nagrajene diplomske naloge o izseljeništvu

VIDEM — Deželni odbornik Turello je včeraj v Vidmu osrečil s čekom v vrednosti dveh milijonov lir za vsakega, tri prve nagrajence natečaja, ki si ga je svoj čas zamislil Avtonomni servis za izseljenstvo. Pred-

mi zastopniki tržaških železniških struktur ter univerzitetnega sveta, popoldne ob 18.45 pa bo na sedežu deželnega odbora še tiskovna konferenca, katere se bo udeležil tudi deželni odbornik za prevoze Di Benedetto.

pogoj za sodelovanje pri natečaju je bila diskusija diplomske naloge o problemih emigracije. Dobitniki nagrad (diplomiranci iz Vidma, Savogne in Trsta) so se vsi lotili diplomske naloge o emigraciji v Furlaniji.

BORIS ŠULIGOJ

O prometnih nesrečah v puljski občini

PULJ — AMSJ je objavil podatke prometnih nesreč, ki so se v lanskem letu pripetile v območju puljske občine: 1441. 462 oseb je bilo prizadetih, ob teh pa beleži AMSJ - Pulj 14 primerov, v katerih so ponesrečenci podlegli poškodbam, 103 jih je bilo hudo ranjenih in 346 oseb je potrebovalo manj nujno zdravniško pomoč. Statistika AMSJ razčlenjuje tudi primere smrtnih nesreč. Zvemo tako, da je bilo 6 smrtnih primerov med vozniki avtomobilov, 6 je bilo tudi mrtvih med potniki, tragično statistiko pa dopolnjujeta dva pešca. V glavnem je zabeležila AM SJ primere avtomobilskih nesreč (1091). V 167 primerih je avto zavozil s ceste, 88-krat pa so avtomobili zbili pešce. V veliki večini omenjenih nesreč je prišlo zaradi prekomerne hitrosti (364), v 136 primerih pa so bili vozniki očitno vinjeni. Iz vseh teh podatkov je pri AMSJ iz Pulja prišla na dan tudi statistična resnica, da so četrtki in petki v prvih popoldanskih urah najbolj nevarni.

v stavbi na Senenem trgu (danes Trg Divisione Julia), kjer je danes italijanska realna gimnazija. Nekaj desetimetrov stran, v Ulici Codelli, pa je bila italijanska osnovna šola, za katere stavbo je bila poskrbela goriška občina.

Med učenci treh osnovnih šol je prihajalo, tako nam je povedala nekdanja učenka slovenske šole, do spopadov in pretefov takrat ko so zapuščali šolska poslopja. Marsikdaj so se učenci psovali le s »ščavo« (italijanski dečki slovenskim) ali »cikorija« (slovenski dečki italijanskim) ali pa »gnocchi« (italijanski dečki nemškimi). Večkrat pa je prišlo do lučanja kamnov, pretefov itd. Vendar ne vsak dan.

V šolskem domu v Križni ulici so imeli v letu 1910 petrazredno deško in šestrazredno dekleško osnovno šolo. Deško je vodil Anton Benigar, za katerega sta bila o. Joahim in o. Marko Fišer. V deških razredih — bilo jih je pet — so poučevali Ljudmila Milost, Anton Benigar, Dragica Cigoj, Rudolf Klavara in Vladko Koršič. Ženski oddelek je vodila Eliza Makuc, verouk sta poučevala že prej omenjena kateheta, poučevala pa so učiteljice Terezija Cigoj, Evgenija Benigar, Viktorija Pahor, Jelica Berbuč, Elisa Makuc in Marija Milost. V isti stavbi je bila tudi deška obrtna nadaljevalna šola, ki je vodil Franc Vodopivec, na njej so poučevali prof. Anton Gvaiz, Vladko Koršič, Matija Lavrenčič in Edvard Prinčič.

Poleg že prej omenjenega vrtca v Malem domu je imelo društvo Šolski dom še dva vrtca, prvega v Ulici sv. Klare, kjer je bila za vrtnarico Julka Abram, in drugega pod Kapelo, kjer je bila za vrtnarico Kristina Kljun. Voditeljica vrtcev je bila Ana Dovgan, ki je bila v pomoč vrtcu v Ul. sv. Klare, kjer je bilo otrok kar precej.

Na slovenski občinski osnovni šoli na Ajševici je takrat poučeval Josip Vittori, na slovenski občinski šoli v Podturnu, kjer pa ni bilo otrok, je bil vedno za vodjo nadučitelj Ivan Domenis; zraven njega še Ivan Kraševc, Olga Plohl in Teodora Obizzi. Za kateheta je bil o. Rafael Bogataj. Takratno slovensko časopisje je vedelo povedati, da so učitelji na tej šoli imeli nadvse lepo življenje, saj sploh niso imeli učencev.

Kakor smo videli, sta v Gorici delovali že zdavnaj nemška deška in prav tako nemška dekleška vadnica. V letu 1910 je samo za nemške dijake, oziroma za tiste, ki so se štelí za Nemce, delovala še vedno šestrazredna izključno nemška vadnica. Poleg te pa sta bila takrat v vadnici slovenski in italijanski oddelek, vsak s štirimi razredi. Pouk v njih je že bil pretežno slovenski oziroma italijanski, veliko pozornost pa so posvečali nemškemu jeziku, saj so ti dijaki v glavnem kasneje nadaljevali študij na srednjih šolah, ki so bile še pretežno nemške.

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

34.

V Novem domu, v Ul. Bertolini 24 (Goriški Slovenci so temu kraju pravili kar na Senenem trgu) pa je dekleško obrtno in nadaljevalno šolo vodil svetnik Franc Vodopivec, za kateheta je bil o. Joahim. Poučevalo so Ema Arko, Klementina Hrovatin, Eliza Makuc, Ljudmila Milost, Terezija Cigoj, Viktorija Pahor in Danica Šantel. Petje je učil Josip Černigoj. V otroškem vrtcu v Malem domu je bila za vzgojiteljico Marija Podgornik.

Tudi med šolarje je v tistih letih pred prvo vojno prišlo do narodnostnih trenj, ki so bili sicer bolj značilni za odrasle občane. V neposredni bližini Mallega in Novega doma, ki sta bila v Ulici Bertolini (danes Ul. Randaccio), kjer je bila slovenska šola, je kaj desetimetrov stran, v Ulici Codelli, pa je bila

V ospredju okrajnega kongresa NDZ-CGIL na Pomorski postaji

Prenova sindikata in zagotavljanje dela

V poročilu generalnega tajnika Treua velika pozornost problemom sožitja in naše narodnostne skupnosti

Z izredno obširnim uvodnim referatom generalnega tajnika Roberta Treua, se je včeraj dopoldne v Kongresnem centru Pomorske postaje začel 2. okrožni kongres Nove konfederalne delavske zbornice CGIL, ki poteka pod geslom »Nova enotnost za obvladavanje sprememb, za zagotovitev dela in za prenovo sindikata«. Udeležuje se ga 217 delegatov v zastopstvu več kot 27 tisoč članov tega sindikata v tržaški pokrajini. Med gosti, ki so pozdravili kongres, so bili tudi predstavniki obalno-kraške konference Zveze sindikatov Slovenije.

Tajniško poročilo, na osnovi katerega se je v popoldanskem delu začela razprava, ki bo trajala ves dan, predstavlja zares celovito in poglobljeno izhodišče zanj. Zajema vse ključne točke sindikalne, politične, družbene in gospodarske narave tako v vsedržavnem, kot v deželni in krajevni merilu, v ospredju pa obravnava tako imenovan »pakt za delo«, samostojen predlog sindikata CGIL, po katerem bi morala skrb za dvig zaposlitvene ravni biti osnovno merilo za akumulacijo, distribucijo in uporabo vseh razpoložljivih sredstev. Osrednji cilj mora torej biti delo,

nega »kodeksa sindikalne demokracije«, saj strnjeno in enotnost delavskih vrst ostaja osrednji cilj sindikalnega delovanja.

V drugem delu poročila je Treu natančno razčlenil krajevne in deželne razmere in opozoril, da smo priče novemu resnemu poslabšanju industrijskega in pristaniškega položaja, ki ga spremlja kvalitativno in kvantitativno nazadovanje javnih storitev, nova dequalifikacija javnega upravljanja in zaostritev sožitja. Zavzel se je zato za obnovo akcije za obrambo vrednot odpornosti in demokracije in za dokončno rešitev vprašanja globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ji je posvetil posebno poglavje. Vprašanje je namreč označil kot še en primer popolnega političnega zaprtja, ki se kaže tudi v popolnem pomanjkanju kakršnihkoli pobud tržaške občine ali pokrajine za navezavo stikov s sosednjimi območji Koprškega in Reškega ter sploh v pomanjkanju kakršnihkoli prizadevanj za izboljšanje in okrepitev italijansko-jugoslovanskih odnosov. S tem se tržaške krajevne uprave odpovedujejo celo zaščiti gospodarskih, poleg seveda družbenih interesov mesta, je poudaril Treu. Ko je opisoval prizadevanja sindikata za sožitje in uveljavitev položaja slo-

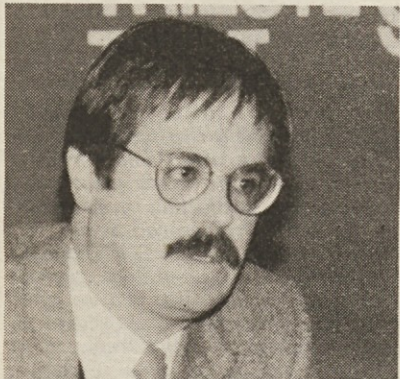
vske narodnostne skupnosti, je kritično analiziral tudi zavračanje ali premalo poznavanje te problematike med določenimi sloji delavcev ter opozoril, da bodo v tej smeri morali več narediti predvsem slovenski člani sindikata. Ob pozitivni oceni premikov v vrstah dijaškega gibanja glede vprašanja manjšine in pobude videmskega, goriškega in tržaškega

škofa, je Treu opozoril na še en, bistveni tržaški nesmisel: »Kako se lahko neko mesto kandidira za mednarodno središče prometa in zvez, raziskovalnih dejavnosti in ljudi različnih narodnosti, če potem, prav v svoji lastni sredi, ni sposobno rešiti vprašanja sožitja med prebivalci?«

V nadaljevanju je govornik obravnaval posamezne gospodarske sekto-

rije in njihove perspektive, s posebnim ozirom na področje gospodarstva za državno udeležbo. Gospodarskega razvoja na Tržaškem si namreč ni moč zamisliti brez tega sektorja, saj je odvisen od pomorskega gospodarstva, katerega doberšen del je prav v rokah družb z državno udeležbo. Sindikat se je vselej zavzemal za projekt ladjeve-pristanišče-ladjedelnice, ki je temelj vseh drugih dopolnilnih gospodarskih dejavnosti. Pri tem pa ne gre za reševanje zastarelih in nerentabilnih podjetij, saj se je prav v tem sektorju začel proces globoke prenove, ki na dolgi rok lahko zajamči delo in strokovnost na vse bolj zahtevnem področju pomorskega prometa in predelave surovih. CGIL zato zastopa stališče, da mora deželna uprava poseči z razpoložljivimi finančnimi sredstvi tudi v pomoč dejavnosti, povezanih s podjetji z državno udeležbo, seveda na temelju sektorskega načrta, ki bo deželnemu gospodarstvu omogočil tehnološko prenovo in torej osvojitve novega prostora in kompetitivnosti.

V zaključku svojega poročila je generalni tajnik Treu obravnaval odnos sindikata do domačih in mednarodnih družbenih gibanj ter prizadevanja za njegovo ponovno uveljavitev na terenu oziroma v delovnih sredinah.

toda ne socialno-asistencialistične narave, pač pa tisto v funkciji novega drugačnega družbenogospodarskega razvoja, ki temelji na globokem procesu tehnološkega posodabljanja in kvalitativnega razvoja industrije.

V prvem poglavju je Treu obravnaval politične, gospodarske in družbene preobrazbe zadnjega obdobja, ki so porodile politično usmeritev v privatizacijo pomembnih delov družbenega življenja in v imenu računovodskih nujnosti hudo omejile obseg socialne države. V takih pogojih se je sindikat neizbežno znašel v krizi, ki se je poostreno izrazila v razpravi na predkongresnih skupščinah in na kongresnih kategorijah. Ta kriza se izraža v upadanju demokracije znotraj sindikata in v odnosu z delavci, kritika pa je uperjena neposredno na politične izbire, ki jih je sindikat opravil s centralizacijo konflikta in s politično vsebino tega soočanja. Nujno je torej znova uveljaviti načela in pravila demokracije v sindikalnem življenju ter skupno s CISL in UIL začeti razpravo za oblikovanje takoimenova-

Drevo proslava v Borštu padlim borcem v spomin

V prosvetni dvorani v Borštu bo drevo ob 20. uri proslava v počastitev spomina na štiri padle partizanske borce, kot tudi na tiste tragične dogodke, z dne 10. januarja 1945, ki so sledili napadu na partizanski bunker v vasi, ki so ga fašisti in nacisti dolgo zaman iskali; ko pa jim je uspelo, s posebnimi aparati ugotoviti, kje je, so se v svojem besu znesli nad domačim prebivalstvom, ki so ga mučili, odpeljali mnoge tudi v zapore, nato pa tudi Boršt in Zabrežec cropali.

Kot vsako leto, so pri pripravah proslave sodelovali tako rekoč vsi vaščani, tisti, ki so člani domače sekcije VZPI-ANPI, člani PD Slovenec in pa učenci domače osnovne šole. Tako bodo na proslavi nastopili s svojim programom otroci osnovne šole, mešani pevski zbor Slovenec, na programu pa je tudi recital partizanske lirike, ki ga je sestavil Joško Lukeš, ki ga bo tudi izvajal skupno s Kostanco Filipovič, Dragom Gorupom, ob spremljavi Marka Ferija na kitari.

● V pričakovanju, da bo deželno odborništvo za prevoze izdalo nov organski normativ glede prevozov, je tržaški občinski odbor sklenil izjemo-

ma podaljšati še za mesec januar avtobusne abonmaje za »privilegirane kategorije«. Občinska uprava poudarja, da gre za izjemen finančni napor glede na nove naloge krajevne ustanove na področju skrbstva.

Zahteva po okrepositvi nočne nadzorne službe

Nedavna vandalska dejanja na Trgu Unità, kjer so neznanci poškodovali kipe nad Vodnjakom štirih celin in na pročelju Lloydove palače, so spet priklicala v ospredje vprašanje okrepositve nočne nadzorne službe, ki je očitno dokaj pomanjkljiva. O tem se govori že precej časa, vendar brez vidnih uspehov. Na to vprašanje je že lanskega junija opozoril v tržaškem občinskem svetu komunistični svetovalec Monfalcon, vendar ni dobil ustreznega odgovora. Sedaj je naslovil na odbornika za redarsko službo novo pismeno vprašanje, v katerem obnavlja staro zahtevo v luči novih dogodkov. Skratka, tržaška občinska uprava bi morala okrepositi redarsko službo v nočnih urah.

Cuffaro se je spet zavzel za uresničitev sinhrotrona

Tržaški poslanec KPI Antonino Cuffaro se je spet zavzel pri italijanski vladi za uresničitev sinhrotrona v okviru tržaškega znanstveno-raziskovalnega centra pri Padričah. Na ministra za koordinacijo znanstvenih in tehnoloških raziskovanj je naslovil interpelacijo, v kateri ga vprašuje, kakšne ukrepe je doslej sprejel v tem pogledu in kako namerava ukrepati v prihodnje, da bi se program za postavitev sinhrotrona v Trstu čim hitreje in čim bolj učinkovito uresničil.

V svoji interpelaciji posl. Cuffaro navaja celo vrsto ugotovitev, ki utemeljujejo zahtevo po hitrejšem postopku pri realizaciji tega pomembnega raziskovalnega objekta. V Italiji beležimo velik razkorak med dosežki znanstvenikov in velikimi raziskovalnimi napravami, ki jih imajo na razpolago, ugotavlja posl. Cuffaro. Italija ima v primerjavi z drugimi razvitimi državami manj mednarodnih raziskovalnih ustanov. Nadalje ugotavlja, da bi manjši sinhrotron, kakršen je bil predviden za Trst, lahko odlično dopolnjeval evropski protosinhrotron v Grenoblu, vendar pod pogojem, da bi ga uresničili v kompetitivnem roku. Na kon-

cu pa komunistični poslanec še ugotavlja, da neodvisna študijska skupina, ki bi morala izdelati v krajših rokih podroben načrt za sinhrotron in izbrati ljudi za njegovo upravljanje, ni bila še sploh umeščena, kar predstavlja hudo izgubo časa in postavlja pod vprašaj tudi javno finančne napore.

Srečanje VZPI-ANPI pri Domju

Predsednik vsedržavnega Združenja VZPI - ANPI sen. Arrigo Boldrini je včeraj z zadovoljstvom potrdil svojo prisotnost na predstavitvi njegove knjige, »Diario di Bulow«, ki bo jutri ob 18. uri v dvorani doma Toneta Ukmarja pri Domju na postavo krožka za družbeno politično proučevanja Che Guevara in v sodelovanju pokrajinskega odbora VZPI - ANPI. Ob tej priložnosti bosta govorila sen. Paolo Sema in Miro Kenda.

Po tej priložnosti bo ob 19.30 v menzi Dispral pri Domju tradicionalno novoletno srečanje z večerjo in družabnostjo, ki ga za vse borce, aktiviste in njihove svojce prireja pokrajinsko VZPI - ANPI.

JANUAR: DOLGE VRSTE PRED PLAČILNIMI OKENCMI

Mesec januar lahko brez pretiravanja imenujemo tudi »mesec dolgih repov«. Ljudje namreč preživijo ta mesec precej časa v vrstah, predno lahko poravnajo račune številnih storitev in uslug, ki jih je treba plačati prav januarja. Običajnemu plačevanju telefona in komunalnih storitev se januarja pridruži plačevanje avtomobilskih taks in tudi radia in televizije.

Čeprav do roka za plačilo radijske in televizijske naročnine manjka še precej dni, pa se pred plačilnimi okenci na sedežu RAI že nekaj dni raztezajo dolge vrste radijskih in televizijskih naročnikov, ki želijo čimprej poravnati letošnje naročnine, da bi se tako izognili morebitnim globam zaradi zamude pri plačilu. Na sliki, ki jo je včeraj posnel naš Mario Magajna, je večina »čakajočih« naročnikov že kar v letih, kar povzroča prizadetim še dodatne težave pri čakanju v vrsti.

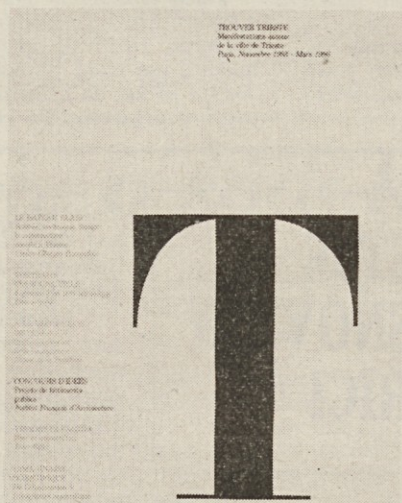
V okviru manifestacije Trouver Trieste Slovenski glas v Parizu

Slovenci skozi stranska vrata v Parizu, ali popravni izpit organizatorjev velike manifestacije Trouver Trieste? Po zadnjih razpletih in dogodkih so deč bi lahko rekli, da gre za oboje, čeprav ne gre zanikati dobre volje, ki je pripeljala do oprijemljivih rezultatov, tudi zahvaljujoč se ostrim kritikam in protestom, ki so sledili o tvoritveni manifestaciji Trouver Trieste. Dejstvo je, da bo del slovenske tržaške ustvarjalnosti vendarle predstavljen in to v okviru niza konferenc o umetniški in znanstveni dejavnosti Trsta. Ti dogodki se bodo zvrstili v Parizu v zadnjem januarskem tednu.

Žal je uradno vabilo za »obiske« v francosko metropolo prišlo zadnji trenutek, tako da je sedaj v teku mrzlično iskanje gradiv in vsakršnih drugačnih reprezentativnih orodij, razpolagamo pa že z uradnim sporedom simpozijev in predavanj, ki bodo vsa potekala v mali dvorani Pompidujevega središča.

Tako bo na primer v četrtek, 23. t.m., okrogla miza na temo »Trst, mesto književnosti«, ob kateri bodo med drugimi sodelovali Aleš Lokar, Josip Tavčar in Ciril Zlobec. Sodelovali pa bodo tudi druge znane osebnosti italijanskega kulturnega sveta.

Glavna slovenska dneva pa bosta vsekakor sredo, 29. t.m., in četrtek, 30. t.m. Pod naslovom »Slovenski glas« v predstavitvi Evgena Bavčarja se bo zvrstilo več prireditvev. Naj

jih po vrsti navedemo: v sredo bo najprej govoril Pavle Merku o glasbeniku Mariju Kogoju, nato pa bo Marko Kravos podal sliko slovenskega pesništva v Trstu in pri tem bosta sodelovala še Fulvio Tomizza in Kosovelov prevajalec v francoščino Marc Alyn. Naslednjega dne bo okrogla miza o slovenski kulturi v Trstu, ob kateri bodo razpravljali Evgen Bavčar, Jože Pirjevec in Darko Bratina. V večernih urah bodo predstavili tudi arhitekta Maska Fabianijsa (Damjan Prelovski) in njegov Narodni dom, pa slikarja Avgusta

Černigoja, o katerem bosta govorila Peter Krečič in Klavdij Palčić. Vse to bo opremljeno s fotografijami in videokasetami, na ogled pa bo še tudi razstava tiskane besede o Trstu in v Trstu, to se pravi italijanske in slovenske publikacije skupaj.

Naj ob koncu omenimo, da bodo v Parizu tudi dnevi tržaške gastronomije (od 28. januarja do 7. februarja), za katere bo poskrbela restavracija Suban. Značilne tržaške jedi bodo servirali natakariji v tipičnih narodnih nošah, ki so seveda prvenstveno slovenskega značaja in izvora.

M. ČUK

Izžrebane številke božične razstave

V torek, 7. januarja, so v občinski umetnostni galeriji izžrebali zmagovalce loterije, ki jo je priredila galerija ob božični razstavi. Lastniki izžrebanih številčk bodo lahko dvignili razstavljenega umetniškega dela v občinski palači (II. nadstropje, soba št. 232) med 10. in 13. uro. Izžrebane številke so naslednje: 003657, 002918, 000915, 003213, 000717, 003616, 003932, 000854, 000665, 003798, 002144 in 003789.

● Danes bo po novoletnih počitnicah spet obnovila svoje delovanje pravna posvetovalnica Zveze žensk Italije v Ul. del toro 12.

Ob letošnjih predpisih v prve razrede osnovnih šol Ugotovitve skupine izvedencev o prednostih večjezične vzgoje

Na slovenskih osnovnih šolah so se ta teden začela vpisovanja v prve razrede osnovnih šol, prav tako pa bodo do sobote, 25. januarja, potekala vpisovanja v prve letnike državnih otroških vrtcev in v prve razrede nižjih srednjih šol.

Predvsem vpisovanja v osnovno šolo in v otroške vrtce so bila še vedno zelo pomembna preizkušnja za našo narodnostno skupnost. Ta pomen se je v zadnjih letih, ob vedno manjši nataliteti in ob krčenju števila razredov, ki ji je sledilo, še potencialno. Vpisi v slovensko šolo so predpogoji za obstoj in razvoj naše skupnosti, zato so se že v preteklih letih po vaseh, v predmestjih in v mestu samem široko angažirala združenja staršev, učno osebje in posamezna društva, da bi z diskretnim kontaktiranjem staršev šoloobveznih otrok dosegli čimvečji možni vpis v naše šole. Pri tem so seveda predložili staršem prednosti učenja v šoli, v kateri se bo njihov otrok naučil dva jezika, učenje dveh jezikov namesto enega pa je le eden od »privilegijev«, ki jih nudi slovenska šola v Italiji.

Ob letošnjih vpisih je namreč Slo-

venski raziskovalni inštitut dal na razpolago posameznim združenjem staršev in društvom zaključke mednarodnega kongresa o dvojezični vzgoji, ki opozarjajo na prednosti take vzgoje. Kongres na temo »Prva leta otroštva in dvojezičnost« je aprila lani v nizozemskem mestu Leewarden organiziralo nizozemsko ministrstvo za vzgojo v sodelovanju s specializiranim uradom pri Evropski skupnosti. Kongresa se je udeležila stotina strokovnjakov, predvsem lingvistov, ki proučujejo zgodnje učenje jezikov ter predstavnikov iz številnih evropskih jezikovno mešanih območij, ki poznajo ta vprašanja iz dolgoletno preverjenih izkušenj. Ob koncu večdnevne razprave je izšla vrsta ugotovitev o pomenu učenja dveh ali več jezikov.

Strokovnjaki so uvodoma podčrtali dejstvo, da postavlja združevanje Evrope vedno bolj v ospredje ne samo prednosti dvo- ali večjezičnosti, ampak tudi oblikovanje novega večkulturnega načina pojmovanja nove stvarnosti, ki čaka otroke. Poleg teh splošnih perspektiv je izšla iz kongresa vrsta stališč o kratkoročnih in

konkretnih učinkih večjezične vzgoje na posameznika. Prisotni strokovnjaki so se strinjali, da zgodnje temeljito učenje dveh jezikov prispeva:

- k razvoju otrokovega analitičnega mišljenja;
- k razvoju njegove inteligence;
- k bolj širokemu poznavanju sveta;
- k večji sposobnosti učenja tretjega jezika.

Ne glede na nujnost, da v obmejnih in jezikovno mešanih območjih prebivalci poznajo jezik večine ali uradni jezik dežele, je v zaključkih kongresa izraženo prepričanje, da navedeni učniki večjezične vzgoje opravijo potrebne napore tudi za tiste prebivalce ali narodnostno mešane zakone, ki bi sicer iz drugih razlogov ne smatrali za potrebno, da se njihovi otroci učijo drugega jezika.

To so sodobne znanstvene ugotovitve izvedencev in strokovnjakov za večjezično vzgojo otrok. Iz teh ugotovitev je jasno razvidno, kakšne prednosti ima večjezična vzgoja za otrokov razvoj. S temi znanstvenimi argumenti je mogoče vsekakor prepričljivo zagovarjati vpis otrok v slovensko šolo.

Od ponedeljka zaradi stavke tudi v Trstu ne bo pogrebov

S prihodnjim tednom se nam obeta stavka, ki bo prav gotovo razburila duhove in sprožila val polemik. Avtonomni sindikat CISAL je namreč za ponedeljek napovedal državno stavko uslužbencev pogrebnih podjetij za nedoločen čas. Kaj to pomeni? To pomeni, da od ponedeljka dalje v Italiji ne bodo pokopavali mrtvih, da nihče ne bo na primer poskrbel za odstranitev trupel tistih, ki bi podlegli pri raznih nesrečah, ali na drug način umrli kje na cesti.

Gre za prvo stavko uslužbencev pogrebnih podjetij v tako ostri obliki, ki je odgovorni ne nameravajo preklicati, ker pravijo, da so vse predolgo čakali na rešitev svojih zahtev in da niso sedaj pripravljene popuščati, četudi bi jim oblasti zagrozile z disciplinskimi ukrepi.

Nekaj stavkovnih gibanj in manjših stavk je v bližnji preteklosti v tej kategoriji že bilo. Mnogi čitatelji se bodo še spomnili tragičnega dogodka, ko so delavci pogrebnega zavoda, sredi pogreba, postavili krsto na tla in pustili pogrebce, predvsem prizadete svojci, zaprepadene in seveda ogorčene, da so si sami pomagali.

Kaj zahtevajo uslužbenci pogrebnih podjetij? Predvsem boljše delovne pogoje, ki so sedaj, takšno je mnenje sindikata, nehigijski in za zdravje zainteresiranih zelo škodljivi. Občin-

ske uprave so večkrat obljubile, da bodo to vprašanje rešile, vendar je do sedaj ostalo vse pri starem, ugotavlja poročilo sindikata CISAL.

Če torej ne bodo nastopile v zadnjem trenutku spremembe v korist prizadete kategorije delavcev, se bodo tudi v našem mestu znašli v nič kaj zavidljivem položaju.

Tatovi obiskali dve stanovanji

Stanovanjske miši si ponavadi z izvijačem ali s kakim drugim orodjem utrejo pot v stanovanja in nato tudi pustijo vrata odprta, da se lahko lastniki ob povratku takoj, brez pomoči ključev, prepričajo o njihovem nezelenem obisku. Zmikavti, ki so se prihili v sredo popoldne v stanovanje 77-letne Giulie Rusig v 3. nadstropju poslopja v Ul. Primule 1 in v stanovanje 73-letne Biance Polli, ki stanuje v istem posloju nadstropje više, so se poslužili druge tehnike.

Potem ko so s silo odprli vrata prvega stanovanja, so vrata zaklenili z notranjo verigo. Iz spalnice so odnesli tri zapestnice, kolajno in zlato žensko uro. Zatem so se z balkona povzpeli na balkon stanovanja Pollijeve, spet zapahnili z notranjo verigo vhodna vrata in tako lahko nemo-teno prebrskali tudi to stanovanje. Okoristili so se še s prstanoma, dvema zapestnicama in milijonom 300 tisoč lir v gotovini.

Rusigova se je ob povratku domov znašla pred zaprtimi vrati. Šele s pomočjo sosede jih je odprla in se prepričala o tatvini. Podobno presenečenje je čakalo tudi Pollijevo. Rusigova je poklicala na kraj policijo. Agenti so ugotovili, da so jih tatovi pobrisali prek balkonov nižjih stanovanj na dvorišče in nato na cesto, ki vodi v Ul. Primule.

● V dvorani Krožka za kulturo in umetnost bodo danes, ob 18.30 brali pesmi tržaškega pesnika Virgilia Giotija. Večer sodi v okvir proslav ob pesnikovi 100-letnici rojstva.

† Včeraj nas je za vedno zapustila naša predraga mama, hči in nona

Vera Štrajn

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo: mama Ljuba in oče Ivan, mož Gianni, hči Ester z družino, sestra Iči, nečakinja Luisa z možem ter drugo sorodstvo.

Trst, Dolina, 10. januarja 1986

† Zapustila nas je naša draga mama

Franciška Vodopivec vd. Kočevar

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 11. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mačkollje, nato na pokopališče.

Žalostno vest sporočata: sinova Adriano in Saverio z družino. Mačkollje, 10. januarja 1986

Pogreb pok.

Ivana Žgura

bo danes, 10. t.m., ob 10.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

10. 1. 1983 10. 1. 1986

Ob 3. obletnici smrti drage mame oziroma sestre

Marije Tence vd. Maganja

se je spominjata

sin Mario in sestra Tonči.

Pogovor z rektorjem Jadranskega zavoda združenega sveta Davidom Sutcliffom

»Sožitje je mogoče le ob poglobljanju lastne identitete«

Letos že četrto leto deluje Jadranski zavod združenega sveta, ki ima svoj sedež v Devinu. Gre za prestižno mednarodno vzgojno ustanovo, kakršnih je na svetu vsega skupaj šest. Prvi Zavod združenega sveta je bil ustanovljen leta 1962 v Llantwistula Majoru v Walesu (Velika Britanija), podobni zavodi pa so nastali še v Singapuru (1972), v Victoriji na Kanadskem (1974), v Mbabaneju v Swazilandu (1981) ter v Montezumi v ameriški zvezni državi Nova Mehika (1982), v kratkem pa bi morali odpreti še enega v Venezueli. Kot smo že večkrat zabeležili v našem dnevniku, se v teh zavodih učijo dijaki zadnjih dveh letnikov višjih srednjih šol, ki po diplomi lahko nadaljujejo študij na univerzi. Temeljna značilnost teh ustanov pa je, da zbirajo gojence različnih narodnosti in ras. Tako prihajajo devinski gojenci iz preko 50 različnih držav.

Da bi kaj več vedeli o Jadranskem zavodu združenega sveta, o njegovih uspehih, problemih in načrtih, smo se obrnili na njegovega rektorja Davida Sutcliffa, ki je z njemu lastno prijaznostjo rade volje odgovoril na naša vprašanja.

Gospod rektor, kakšna življenjska pot Vas je pripeljala do položaja, ki ga zasedate?

Rodil sem se pred 51 leti v Londonu, toda za svojo ožjo domovino bi lahko imel tudi mali otok Guernsey, v Rokavskem prelivu, kjer sem prebil svoje otroštvo, do vojnih let, ko so otok zasedli Nemci. Po srednji šoli v Londonu sem študiral jezike, točneje nemščino in francoščino v Cambridgeu. Med študijem sem eno leto prebil v Franciji, svoje prvo delovno mesto pa sem kot šolnik dobil v Nemčiji. Tu sem srečal osebi, ki sta usodno posegli v moje življenje. Spoznal sem svojo bodočo soprogo, ki zdaj poučuje angleščino v Devinu. Poleg tega pa sem spoznal velikega nemškega pedagoga Kurta Hahna, duhovnega očeta Zavodov združenega sveta. Ni dolgo, kar je preminil. Bil je pravzaprav Jud, ki se je moral ob Hitlerjevem vzponu na oblast izseliti iz Nemčije. Prav v tragični izkušnji nacizma se mu je porodila zamisel o šoli, v kateri bi se skupaj učili in med sabo spoznavali mladi različni po narodnosti in rasi. No, ta veliki mož me je kmalu pridobil za svojo idejo, tako da sem postal eden prvih vzgojiteljev zavoda v Walesu. Pet let sem učil jezike, dve sem bil direktor študijev, zadnjih, trinajst pa rektor.

Kaj Vas je potem zaneslo v Devino?

Delno tudi to, da sem sam prispeval k ustanovitvi zavoda v Devinu. Na svoj zavod v Walesu sem namreč nekoč povabil funkcionarja italijanskega veleposlanstva v Londonu, da bi govoril o italijanski zunanji politiki. Prišel je dr. Gianfranco Facco - Bonetti, ki se je koj navdušil za naš vzgojni sistem, poleg tega pa je doma iz vaše dežele. Tako se je pojavil predlog, da bi nastal Zavod združenega sveta v Furlaniji - Julijski krajini, za uradničev katerega se je odločilno zavzel posl. Belci. Povedati pa moram tudi, da je neodvisno od tega podobna ideja zrasla v krogih Nobelovega sklada, s katerimi je

imel stike devinski grof Della Torre e Tasso.

Kakšno je stanje Jadranskega zavoda združenega sveta po štirih letih delovanja? Razpolagate z zadostnimi strukturami? Ste zadovoljni z vzgojnimi dosežki?

Učilnic nam ne primanjkuje, dasi so nekoliko majhne. Dobili smo tudi primerne prostore za knjižnico in za

urade. Nekoliko bo treba še urediti spalne prostore, predvsem pa bi rabil menzo, dvorano za kulturne in druge skupne dejavnosti, nekaj športnih objektov in poseben dostop na morje. Veliko se namreč ukvarjamo z jadranjem. Z učnimi uspehi smo prav zadovoljni. Imamo oz. imeli smo izredne odličnjake, pa tudi splošna raven gojencev je nadpovprečna.

Pred približno letom dni je prišlo do javnega trenja z vaško skupnostjo oz. z nekaterimi Devinci. Kateri so bili po Vašem vzroku negotovanja vaščanov? So zdaj premoščeni?

Polemike so izbruhnile lanskega decembra, kmalu po obisku princa Charlesa. To ni postranski podatek. Ob obisku britanskega prestolonaslednika so namreč opravili vrsto del v Devinu, predvsem za naš zavod. Ljudje so opazili, da dobiva zavod na razpolago precejšnija sredstva in nekateri so se vprašali, ali ne bi bilo pametno pristaviti svoj piskrček. Vendar tisti prispevki so bili tudi za nas izredni. Poznejša srečanja z vaščani so vsekakor, vsaj tako upam, odpravila glavnino nesporazumov z vaščani.

Vprašanje prijateljskega sožitja različnih narodov in ras je za Vašo ustanovo temeljno. Graditev človeške

enotnosti gre po Vašem mnenju vstret z odpravljanjem razlik?

Ne. Dolgoletna izkušnja me je naučila, da bi odpravljanje narodnostnih, verskih in sploh kulturnih razlik v imenu nekega poenotujočega počela ali načela zanesljivo vodilo v slepo ulico. V resnici zahteva približevanje drugim poglobitev lastne identitete. Glede zavoda lahko v tem smislu rečem, da odhaja Norvežan, Anglež itd. iz njega veliko bolj Norvežan odnosno Anglež itd., kot je bil tedaj, ko je vanj prišel. Le tako je mogoče graditi pristno človeško skupnost.

Pogovor zapisal
MARTIN BRECELJ

razstave

Foto Trst 80 sporoča, da je odprta razstava črno-belih slik še danes, 10. t.m., v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, ob uradnih urah.

V Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva 3, je do 20. t.m. odprta razstava akademskega slikarja MATEJA METLIKOVIČA. Urnik ogleda ob delavnikih od 17. do 19. ure.

V mesecu januarju bodo v občinski galeriji na Trgu Unità razstavljali sledeči slikarji: do 16. januarja Renato Deschman; od 17. 1. do 24. 1. Doriana Mitri; od 25. 1. do 2. 2. L. Mozina.

Včeraj po šestdnevem iskanju

Mestni redarji izsledili fiat 127 ki je poškodoval sedem avtomobilov

Tržaški mestni redarji so včeraj izsledili fiat 127 bele barve, ki je v soboto, 4. januarja, med noro vožnjo po Ul. Pietà navzdol poškodoval sedem parkiranih avtomobilov in nato izginil brez sledu. Izvidnica mestnih redarjev je po šestdnevem intenzivnem iskanju »našla« močno poškodovan avtomobil v Ul. Pietra Ferrata, blizu Ul. Flavia, nedaleč od tamkajšnjega šotorišča Romov. Avtomobil je bil brez evidenčnih tablic.

Redarji so tudi izsledili lastnika avtomobila. Gre za nomada, ki je živel občasno v Padovi in je potoval po severni Italiji z rulotko v kateri je tudi stanoval. Lastnik, 28-letni Roberto Trentin, je redarjem povedal, da je v sredo, to je štiri dni po nesreči, obvestil zavarovalnico Lloyd Adriatico iz Codroipa o nezgodi in ji posredoval tudi registrske tablice vozil, ki jih je beli fiat 127 poškodoval. Mestni redarji so preverili to okoliščino in izkazalo se je, da je lastnik, čeprav z nekajdnevno zamudo, res prijavil nesrečo. Redarji so celotno zadevo predali sodstvu: Trentin se bo moral po vsej verjetnosti zagovarjati, ker je po nezgodi zbežal s kraja nesreče in ker je snel z avtomobila evidenčni tablici.

Nevsakdanja nesreča se je pripetila 4. januarja opoldne. Fiat 127 je med vožnjo po Ul. Pietà treščil kar sedem avtomobilov, ki so bili parkirani na obeh straneh ceste, vznok pa je nato urno popihal. Gmotna škoda na parkiranih avtomobilih (fiatu 128, fiatu 127, ford fiesta, simci, fiat 127, pandi in fiat 131) presega 15 milijonov lir.

Psihologu Daviju znižali kazni

Tržaško prizivno sodišče je včeraj znižalo za eno leto zaporno kazni psihologu Renatu Daviju, ki ga je obtožnice bremenila, da je nudil osebno pomoč avtonomistu Pietru Grecu, ki je 9. marca lani padel pod streli agentov tržaškega Digosa. Prizivni sodniki so tako obsodili zdravnika na leto in osem mesecev zapore pogojno in hčez vpisa v kazenski list.

Davi je bil lastnik stanovanja v Ul. Giulia, kjer je ob njegovi odsotnosti do tragične smrti prebival Greco. Zdravnika so aretirali po njegovem povratku iz Brazilije; na prvostopenjskem procesu so ga sodniki junija lani obsodili na 2 leti in osem mesecev ječe, mesec po obsodbi pa je bil izpuščen na začasno svobodo.

Tudi na včerajšnjem procesu je Davi ponovil, da je povsem nedolžen. Njegova odvetnika sta zanj zahtevala oprostitev, glavni tožilec pa potrditev prvostopenjske obsodbe. Prizivni sodniki so se kot rečeno, odločili za znižanje kazni.

Radijska oddaja o slovenščini v italijanskih šolah

Po zasebni radijski postaji Trieste Radio Express na valovni dolžini MF-95 ali 103.500 bo drevo ob 22. uri zanimiva oddaja, ki jo vodi Donato in ki ima naslov »Parlaimone un po«. Tokrat bo posvečena temi »Tržaška šola na razpotju: kakšne pozitivne ali negativne posledice bi lahko imelo uvajanje slovenskega jezika v tržaške italijanske šole«. Gostje v studiu bodo prof. Cristina Onofri, Emilia Cavazzoni, prof. Jože Pirjevec, prof. Laura Abramijeva ter dijaka Stefano Visentin in Fabio Pahor. Telefonsko bosta s studiom povezani didaktični ravnateljici Gianna Fumo in Lučka Križmanova.

Tatovi-»alpinisti«

Zmikavti, ki so okradli stanovanje 79-letne Anne Sabadin vd. Potocco v Ul. Pisoni 4, so bili »alpinistično navdahnjeni«. V stanovanje so se prikradli potem, ko so preplezali tri metre visok zid, se povzpeli na teraso na notranji strani poslopja in s te skozi okno (šipe so seveda razbili) vstopili v dnevno sobo. Okoristili so se z nekaterimi zlatimi predmeti in s poldrugim milijonom lir.

● V včerajšnjih jutranjih urah sta v Ul. Murgorpu trčila ford escort in ford fiesta. Voznika escorta, 64-letnega Giuseppeja Bozica iz Ul. Grego 1, so z rešilcem prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so mu zaradi rane na čelu nudili prvo pomoč in ga odslavili s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Kulturni dom

Gostovanje

OPERA BALET
SNG - Ljubljana
BALETNI VEČER

Johann Strauss
PLES KADETOV
Igor Stravinski
ZGODBA O VOJAKU

jutri, 11. januarja, ob 20.30 v nedeljo, 12. januarja, ob 16. uri Prodaja vstopnic od četrta, 9. t.m., dalje od 10. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom baleta pri blagajni Kulturnega doma (tel.: 734265).

Kulturni dom

Carlo Goldoni
PRIMORSKE ZDRAHE

Režija: BORIS KOBAL
DANES, 10. jan., ob 10. uri — IZVEN ABONMAJA

gledališča

VERDI
Danes, 10. t. m., ob 20.30 (abonmajski red B/A) bo v gledališču Verdi druga uprizoritev »Carmen« z baletom Antonia Gadesa ter v režiji in koreografiji Antonia Gadesa in Carlosa Saure. Izredna predstava za deželo bo 18. t. m. ob 17. uri.

ROSSETTI
Danes, 10. t. m., ob 20.30 Ater/Emilia Romagna Teatro predstavlja »Una burla riuscita« Tullia Kesicha po delu Itala Sveva. Režija Egisto Marcucci. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstava traja 2 uri.

Jutri, 11. t. m., ponovitev ob 16. uri. Od 14. do 26. t. m. bo gledališka skupina Teatro Eliseo predstavila Rossello Falk in Umberta Orsinija v »Miele selvatico« Michaela Frayna. Režija Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
Danes, 10. t. m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Jutri, 11. t. m., ob 19.30: Slovenski komorni ansambli (ansambel Collegium musicum).

Okrogla dvorana
Danes, 10. januarja, ob 22.00: Nočni program. M. Sherman »Mesija«.

Mala dvorana
Jutri, 11. t. m., ob 10. uri: Ura pravljic z Zvezdano Mlakar.

V ponedeljek, 13. t. m., ob 20. uri: Srečnejši kot kadarkoli, iz cikla »Novi brazilski film«. Režija Murilo Salles.

V četrtek, 16. t. m., ob 20. uri: Spomini iz ječe.
Srednja dvorana
Danes, 10. januarja, ob 20. uri: Koncert. Plesni teater Ljubljana.

kino

Ariston 16.30, 18.30, 20.10, 22.00 »Baldando con uno sconosciuto«.

Eden 15.20 — 22.15 »Gheisha - massage girls« in »Maneaters«. Obadva prepovedana mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Amici miei - III.«.

Excelsior II. 16.45 — 21.45 »Fracchia contro Dracula«.

Fenice 17.00, 19.30, 22.15 »Joan Lui - Ma un giorno nel paese arrivò il lunedì«. Adriano Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »I Gonnies«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Tittilation«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanka Walta Disneya.

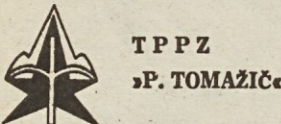
Grattacielo 17.00 — 22.15 »La donna esplosiva«.

Capitol 16.00 — 22.00 »Ritorno al futuro«.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »L'occhio di gatto«.

Alcione 17.00, 19.30, 22.00 »The Blues brother«.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Omicidio a luci rosse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

sporoča, da bo danes, ob 20.30 SKUPNA VAJA V BAZOVICI.

koncerti

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 13. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert PETRA MATZKA (violina) in TERESE TURNER - JONES (klavir).

razna obvestila

Mladinski dom Boljuncer prireja božični koncert jutri, 11. t. m., ob 20. uri v vaški cerkvi. Nastopata domači ženski pevski zbor ter otroški pevski zbor Vesela pomlad z Opčin. Istočasno bo nagrajevanje božičnega ex tempore.

Društvo slovenskih izobražencev in Kulturno združenje Most vabita na RAZMISLJANJE OB MAJCNJOVI REVOLUCIJI, ki ga bo podal književnik Taras Kermauner v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3 v ponedeljek, 13. t. m., ob 20.30.

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja jutri, 11. januarja, ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z ansambлом Faraoni. Pridite!

Sekcija VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec vabi danes, 10. 1., ob 20.00 v prosvetno dvorano v Borštu na proslavo padlih tovarišev v bunkerju dne 10. 1. 1945. Sodelujejo: učenci osnovne šole Boršt, sledi recital partizanske lirike in mešani pevski zbor PD Slovenec.

šolske vesti

Ravnateljstvo šole F. Prešeren obvešča, da zapade rok za vložitev prošenj za pripustitev k znanstvenemu in klasičnemu zrelostnemu izpitu 12. januarja 1986.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 10. januarja
VILJEM
Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.41 — Dolžina dneva 8.57 — Luna vzide ob 8.10 in zatone ob 16.19.
Jutri, SOBOTA, 11. januarja
BOZIDAR

Vreme včeraj: temperatura zraka 6,2 stopinje, zračni tlak 1015,3 mb raste, veter 7 km na uro severozahodnik, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,8 stopinje.

Plimovanje danes: ob 3.00 najnižja —9 cm, ob 8.40 najvišja 50 cm, ob 15.42 najnižja —71 cm, ob 22.31 najvišja 39 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Christian Zigon in Luca Bragatto.

UMRLI SO: 81-letna Maria Steiner, 75-letni Ladislav Kavcic, 71-letni Vittorio Pollicardi, 92-letni Carlo Pagliarini, 87-letna Maria Marizza, 48-letni Giovanni Scheriani, 89-letni Arrigo Armeri, 77-letna Giustina Ovegilia, 83-letna Francesca Bevilacqua, 90-letni Cesare Lusa, 64-letna Emilia Bisiacchi, 89-letna Anna Giacomini, 73-letna Giuditta Stocchi, 80-letna Giuseppina Stocovich, 99-letna Maria Vignini, 74-letni Giuseppe Schilani.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

od 7. do 11. januarja
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Zgoraj navedene lekarne so odprte tudi od 13. do 16. ure.

Prosek (tel. 225-141, 225-340) in Žavljje (tel. 274630) samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

Prosek in Žavljje: samo telefonsko za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 - Nočna služba)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

Prosek in Žavljje: samo telefonsko za najnujnejše primere.

LEKARNE V OKOLICI

Boljuncer: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Serljan: tel. 299-197.

menjalnica

9. 1. 1986

Ameriški dolar	1.668.—
Kanadski dolar	1.183.—
Švicarski frank	803.—
Danska krona	184.—
Norveška krona	219.—
Švedska krona	218.—
Holandski florint	603.—
Francoski frank	220.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.409.—
Irski sterling	2.050.—
Nemška marka	680.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	8.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.115.—
Grška drahma	10.—
Debeli dinar	4.20
Drobni dinar	4.20

Prireditve in sporočila kulturnih društer in organizacij

Odbor SKD Tabor vabi člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 17. t. m., ob 20. uri — prvo sklicanje, drugo pol ure kasneje, v Prosvetnem domu na Opčinah.

SKD I. Gruden priredi v nedeljo, 12. t. m., ob 17. uri gostovanje amaterske skupine J. Štoka z veseloigro Pika Nogavička. Vabljeni!

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, prireja jutri, 11. januarja, ob 20.30 koncert mešanega pevskega zbora Krka iz Novega mesta. Dirigent Miro Kokolj.

mali oglasi

PRODAM 1.300 kv. m obdelanega vinograda na Kontovelu. Tel. 040/226-614.

PRODAM simco 1100 ES, letnik 1976, po ugodni ceni. Tel. 229-268.

SPALNICO, hrastovo, rustično, novo prodam za polovično ceno. Tel. na št. 040/575-145.

PRODAM fiat 500, letnik 1972. Tel. v večernih urah na št. 040/274-995.

UVOZNO-IZVOZNO podjetje išče mlajšega uradnika/co za komercialno. Pisnene ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Komer-ciala«.

PRODAM peč 30.000 kilokal. za centralno kurjavo, malo rabljeno. Tel. na št. 040/229-433.

STAREJŠI gospod, samski, išče hišno pomočnico za par ur na dan. Tel. na št. 040/731-482.

TRGOVINA POHIŠTVA Papis nujno išče delavca, izkuščenega v prenosu in montaži pohištva. Informacije v Selsjanu 59/B, tel. 040/299-269.

PRODAM enosobno otroško pohištvo v dobrem stanju. Tel. 040/231-738.

PRODAM prašiča za zakol. Tel. na št. 231-738.

LEKCIJE iz matematike nudim za vse stopnje. Informacije tel. 003865/21972.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

Namesto cvetja, na grobove tete Tinčke Pauline vd. Trampuž, Josipa Miliča, Mira Presla, Marije Cerne vd. Košute, Miloša Kovača, Branka Lupinca, Kodričeve mame Marije, Slavka Lakoviča, Drejeta Viteza in v spomin na svoje drage darujeta Dušan in Božena Košuta z družino po 20.000 lir za VZPI-ANPI Nabrežina, popravilo kotalkališča ŠD Polet, TPPZ P. Tomažič, vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu, KD Vesna iz Križa, spomenik padlim v NOB iz Skednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane, KD I. Grbec, TPK Sirena, pevski zbor Barkovlje in za sklad M. Čuk.

Družina Sedmak (Boršt 15) daruje 10.000 lir za Skupnost družina Opčine. V spomin na Edvarda Zaharja daruje družina Mauri (Boršt 149) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB Boršt - Zabrežec.

Namesto cvetja na grob Edvarda Zaharja daruje družina Zobec (Boršt 110) 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

V spomin na pok. Malči daruje družina Grahonja (Gročana 29) 10.000 lir za KD Krasno polje.

V spomin na sosedo Amalijo daruje družina Ražem (Gročana 34) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika v NOB v Gročani in 10.000 lir za KD Krasno polje.

Namesto cvetja na grob Renata Gombača daruje Berto Giacomini 10.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob pok. Renata Gombača daruje Valter, Marija in Dreja Coretti 30.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na Renata Gombača darujeta Sandro in Bruna Čok 10.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na Marijo Fonda - Brce daruje družina Kalc (Padriče 29) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Sosedje Marije Fonda - Brce: Ivanka Grgič, Boža Mahnič, Zofka Grgič, Ester Križmančič, Nada Neri, dr. Milani, Gizela Fonda, Dragica Brce, Marija Leban, Marija Smotlak, Pjerina Zagar, Majda Renčelj, Karla Mahnič, Ervina Križmančič, Renata Kralj, Pavla Stopar, Olga Gregori, Nadja Gregori, Ana Kocjan in Marija Kocjan darujejo ostane od venca 30.000 lir za bazovsko cerkev, 30.000 lir za sklad M. Čuk in 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 50-letnici poroke darujeta Tončka

in Marjo Vidau 50.000 lir za Zadrugo Ban pri Banih.

V spomin na Borisa Maliča darujeta družini Sedmak in Mahnič 30.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Marijo Kodrič daruje Franc Udovič 20.000 lir za spomenik padlim 4. okraja.

V spomin na Malči darujeta Ivanka Žagar z družino iz Bazovice 10.000 lir za KD Krasno polje ter Marija Petaros z družino iz Boršta 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gročani.

V spomin na Alfreda Rupla daruje Pepka, Anica in Attilio 20.000 lir za spomenik na Kontovelu.

V spomin na našo drago ženo in mamo Marijo Brce darujeta mož Ivan in hčerka Meri z družino 25.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Merino mamo darujeta Stanka in Jelka 20.000 lir za sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob sestre oz. tete Drage darujeta družini Žerjal in Fonzari 100.000 lir za sklad M. Čuk in 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V isti namen daruje Mila Sosič 10.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na mamo Drago daruje družina Cvelbar 50.000 lir za opensko cerkev, 50.000 lir za sklad M. Čuk, 50.000 lir za SKD Tabor, 25.000 lir za Finžgarjev dom na Opčinah in 25.000 lir za zbor sv. Jerneja na Opčinah.

Ob vstopu v novo leto daruje Anica Danev 15.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina ob 3. obletnici smrti drage mame, daruje sin Mario Magajna: 25.000 lir za KD Vesna, 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Križa, 25.000 lir za pevski zbor V. Vodnik iz Doline in 25.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB iz Skednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca.

Ob obletnici smrti mame Marije in očeta Hilarija darujejo otroci Genia, Silva in Pepi 20.000 lir za vaško skupnost Praprotno.

Ob prvi obletnici smrti Sergija Dollesa daruje Mirjana Parovel z družino 30.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob obletnici smrti sestre Marije daruje Vida Grgič 10.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

Ob 25. obletnici smrti Silvestra Bačiča daruje sestra Kristina 10.000 lir za sklad M. Čuk.

POPOLNA RAZPRODAJA

konfekcije in oblačil s popusti do

IZREDNA PONUDBA 65%

posteljnine, prtov in brisač in fantastična neverjetna PONUDBA kožuhov, kožne konfekcije in krznenih plaščev po neponovljivih cenah!!!

JESOLO PAESE (VE) - Ul. C. Battisti 23 - Tel. 0421/951151
TRŽIČ (GO) - Trg Republike 19 - Tel. 0481/72685
SAN DONÀ di P. (VE) - Ul. Calnova 36 - Tel. 0421/41600

Andrej Kokot o kulturnih dosežkih na Koroškem

V letu 1985 je bilo mnogo trenutkov, ki ne bodo ostali le v spominu posameznika, ampak bodo zapisani tudi v naši kulturni kroniki. Osobno najbolj spremljam naš kulturni utrip, največ pozornosti seveda posvečam dogajanju v literaturi in umetnosti sploh.

Veseli me, da je pesnik Gustav Januš prejel nagrado Prešernovega sklada in s tem priznanje za njegovo delo tudi od matičnega naroda. Mladi slikar Rudi Benetik je prejel pospeševalno nagrado dežele Koroške, slikar Oman nagrado v Parizu. To pomeni močno uveljavljanje in zbuhanje zanimanja za slovensko koroško umetnost tudi v širšem evropskem prostoru. To zanimanje raste tudi v drugih avstrijskih deželah. Zato je razveseljivo, da je izšla dvojezična antologija »Das slowenische Wort in Kaernten — Slovenska beseda na Koroškem«, založila jo je avstrijska zvezna založba (Oesterreichischer Bundesverlag).

Izid knjižnih del Lipuša, Polanška, Messnerja, Germa, Januša in posebno pesniških prvencev Certove in Oswalda ter antologijske izdaje koroške lirike Hafnerja in Lipuševe pričajo o bogati beri koroških avtorjev. K temu spodbudnemu razvoju brez dvoma prispeva založba Drava, ki slovensko književnost širi tudi v nemški in romanski kulturni prostor.

Ustanovitev odra Obace, ki se je

prvič predstavil v celovškem gledališču, pomeni prelomnico slovenske odrske dejavnosti med koroškimi Slovenci, predstavitev Turrinjevih del Lov na podgane in Jožef in Marija v slovenskem prevodu na koroških odrih, je pomemben korak k spoznavanju kulture večinskega naroda, ustanovitev slovenske glasbene šole pa pomeni novo obdobje v izobraževanju mladine na glasbenem področju.

Med jubileji, ki smo jih na Koroškem praznovali, bi tu omenili 100-letnico organizirane kulturne dejavnosti SPD Gorjanci v Kotmari vasi, osrednji koncert SPZ ob 100-letnici rojstva Zdravka Švikaršiča in 5-letnico obstoja koroškega Partizanskega pevskega zbora. Med dosežki krajevnih društev pa bi na prvo mesto postavil otvoritev »Drabosnjakovega doma« na Kostonjah.

Leto 1985 pa zapuša tudi žalosten spomin: umrl je pesnik in pisatelj Valentin Polanšek, njegova nenadna smrt za koroško kulturo in književnost pomeni hud udarec, zame osebno pa izgubo iskrenega prijatelja in tovariša.

V letu 1985 žal ni bilo srečanja pisateljev manjšinskih narodov na Obirskem, ki je skozi pet let doživljalo velik odmev v domači in mednarodni javnosti. Pogrešam tudi srečanja s slovenskimi pisatelji, zlasti mariborskimi, s katerimi smo več kot 20 let gajili redna srečanja tu in onstran meje. J. O.

Kozlovičeva v Teatru Stabile

Drevi bo v Brescii premiera Pressburgerjeve drame o gledališkem igralcu Alexandru Moissiju. V glavnih vlogah nastopata tudi Lea Padovani in Lidija Kozlovič

Čar, ki traja dlje...

Naravnajte svojo uro s sodobno poezijo v novih knjigah ZTT:

RENATO QUAGLIA,
JOŽICA ČERTOV,

JANI OSWALD,
MARKO KRAVOS

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 9.30 Televideo
 - 10.30 Castigo - nadaljevanka
 - 11.35 Cetra Grafitti - 3. epizoda
 - 12.05 Pronto... Chi gioca? - opoldanski program z Enrico Bonaccorti
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.00 Pronto... Chi gioca? - zadnji poziv
 - 14.15 Il mondo di Quark
 - 15.00 Primmissima
 - 15.30 La foresta sottomarina
 - 16.00 Storie di ieri, di oggi, di sempre
 - 16.30 Pac Man - risanke
 - 16.55 Danes in parlamentu
 - 17.05 Magic - otroški program
 - 18.30 Parola mia - vodi Luciano Rispoli
 - 19.35 Almanah jutrišnjega dne
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Sissi, la giovane imperatrice - film
 - 22.15 Dnevnik 1
 - 22.25 Batte il tamburo lentamente - filmska drama
 - 24.00 Dnevnik - zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 8.25 SP - Bob dvosed - tretji spust
 - 10.00 Televideo
 - 10.25 Evrovizija - Dvosedežni bob - 4. spust
 - 11.55 Cordialmente
 - 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Chip
 - 13.30 Capitol - TV serija
 - 14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
 - 14.35 Tandem - aktualnosti in igre
 - 15.15 Il tiro mancino - nagradno igra
 - 16.00 Danes govorimo o...
 - 16.30 Pane e marmellata
 - 17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
 - 17.40 Sereno variabile
 - 18.30 Športna poročila
 - 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.20 Dnevnik 2 - šport
 - 20.30 Natale in casa Cupiello - film
 - 22.45 Dnevnik 2 - večerne vesti
 - 22.55 Primo piano - La salute lottizzata
 - 23.55 Dnevnik 2 - zadnje vesti
- Tretji kanal**
- 11.50 SP v smučanju
 - 13.15 Conoscere Alpe Adria
 - 13.40 Il russo
 - 14.10 Šola in vzgoja - francoščina
 - 14.40 Jazz klub
 - 15.40 Arheologija
 - 16.10 Corco Basic
 - 16.40 Dadaumpa
 - 18.10 L'orecchiochio - glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 Sulle orme degli antenati
 - 20.05 Horizon
 - 20.30 Pirandello a teatro e altrove - spektakel
 - 22.30 Dnevnik 3
 - 23.05 Il manager

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; Koledarček; 7.40 Pravljiča - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu (ponovitev); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: mešani zbor »Svoboda« iz Šoštanja, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas. Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis, ep; 6.45 Cestne informacije, objave; 7.20 Trznice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.00 Mladinska oddaja; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Radijski koledar; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Hit parade; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Glasbeno popoldne; 15.00 Rotocalco di cultura e arte; 15.45 Glasbena oddaja; 16.00 Scena; 16.15 La Vera Romagna; 17.45 Alta fedeltà; 18.10 Evergreen; 18.45 Country music; 20.00 Nočni program.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Pronto quiz; 11.30 Hlapec Jernej in njegova pravica; 12.03 Via Asiago tenda; 13.30 Karavana; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Il paginone; 17.30 Jazz! 18.00 Variete; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Na naših trgih; 20.00 La Fonit - Cetra predstavlja; 20.30 La guerra segreta nel Mediterraneo; 21.03 Simfonična glasba; 22.49 Iz parlamenta; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00-8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Otroštvo, kako in zakaj; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.48 Francesco e la povera Dama - nadaljevanka; 9.10 Taglio di terza; 9.32 Salviamo la faccia; 10.13 Glasbeno govorni program; 10.30 Radio 2 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 Scusi, ha visto il pomeriggio?; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Kulturne zanimivosti; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, Kaj je elektrika; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Spesmi po Jugoslaviji; 12.10 Na današnji dan; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Amaterski zbori tekmujejo; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.10 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno.

Berite
Novi Matajur

jugoslovanska televizija

- Ljubljana**
- 16.25 Poročila
 - 16.40 SP v alpskem smučanju - smuk - moški
 - 17.40 Spored za otroke
 - 17.55 Sokoli - nadaljevanka
 - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
 - 18.40 Računalniški informativni sistemi
 - 19.10 Risanka
 - 19.20 Cik-cak
 - 19.24 TV in radio nočoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik
 - 19.55 Vremenske razmere
 - 20.00 Vojna: Pot k totalni vojni - 1. del dok. serije
 - 21.05 Ne prezrite
 - 21.20 Pod krinko - ameriška nanižanka
 - 22.50 Dnevnik
 - 23.00 Moški ne morejo biti posljeni - švedski film
- Koper**
- 13.15 Smučanje - svetovno prvenstvo
 - 14.15 TV novice
 - 14.20 Sherlock Holmes - TV film
 - 14.45 Mala zgodovina glasbe
 - 15.00 Samokresi v Dallasu - film
 - 16.40 Risanke
 - 17.30 Kanadska narava - dokumentarec
 - 18.00 Bratke in sestre - TV film
 - 18.30 Pacific international airport - TV film
 - 18.55 TV novice
 - 19.00 Odprta meja - oddaja v slovensčini

V današnji ODPRTI MEJI bo samo nekaj krajših informacij, ker bo večji del oddaje posvečen daljšemu prispevku o istrskih zvonovih, ki jih je vojna vihra zanesla v Furlanijo - Julijsko krajino.

- 19.30 TVD - Stičiče
- 19.50 Odprti prostor
- 20.30 Ljubzenske drame
- 21.35 Znanost med vojnama - dok. oddaja
- 22.40 TVD - vse danes
- 22.50 Ime mi je Shangaj Joe - film

zasebne postaje

- CANALE 5**
- 8.35 Alice - TV film
 - 9.00 Una famiglia americana - TV film
 - 9.50 General Hospital - TV roman
 - 10.45 Facciamo un affare - kviz
 - 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
 - 12.00 Bis - vodi Mike Bongiorno
 - 12.40 Il pranzo è servito - vodi Corrado
 - 13.30 Sentieri - TV roman
 - 14.30 La valle dei pini - TV roman
 - 15.30 Una vita da vivere - TV roman
 - 16.30 Hazzard - TV film
 - 17.30 Doppio slalom - kviz
 - 18.00 Zero in condotta - TV film
 - 18.30 C'est la vie - kviz
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.30 Premiassima - variete
 - 23.00 Premiere - filmski tehnik
 - 23.30 Lo notte dell'aquila - film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Soldato Benjamin - TV film
 - 9.00 Destinii - novela
 - 9.40 Luch show - TV film
 - 10.00 Ossessione amorosa - film
 - 11.45 Magazine
 - 12.15 Mammy fa per tutti - TV film
 - 12.45 Ciao ciao - otroški spored
 - 14.15 Destinii - novela
 - 15.00 Agua viva - novela
 - 15.40 La città dolente - film
 - 17.50 Lucy show - TV film
 - 18.20 Ai confini della notte - TV film
 - 18.50 I Ryan - TV film
 - 19.30 Febbre d'amore - nadaljevanka
 - 20.30 Il buon paese - spektakel
 - 23.00 Agente speciale - TV film
 - 24.00 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
 - 1.00 Agenzia UNCLE - TV film
- ITALIA 1**
- 8.30 Gli eroi di Hogan - TV film
 - 8.50 La casa nella prateria - TV film
 - 9.40 FantasiaIndia - TV film
 - 10.30 Wonder Woman - TV film
 - 11.30 Quincy - TV film
 - 12.30 L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film
 - 13.30 Help - kviz
 - 14.15 Deejay television
 - 15.00 Chips - TV film
 - 16.00 Bim bum bam - risanke
 - 17.50 La casa nella prateria - TV film
 - 18.50 Gioco delle coppie - kviz
 - 19.30 La famiglia Addams - TV film
 - 20.00 Risanke
 - 20.30 Fai come ti pare - film
 - 22.45 A tutto campo - športni tednik
 - 23.45 Football americano
 - 1.00 Cannon - TV film
 - 2.00 Gli invincibili - TV film
- TELEPADOVA**
- 14.05 Una nuova stagione - TV film
 - 15.05 Proposte commerciali
 - 15.10 Papà caro papà - TV film
 - 16.10 TV film
 - 16.55 Risanke
 - 17.25 Don Chuck storey - risanke
 - 17.55 La tata e il professore - TV film
 - 18.25 Leonela - TV film
 - 19.30 TV film
 - 20.25 Mia moglie è di leva - film
 - 22.00 Leonela - TV film
 - 23.15 Filmski program
- TRIVENETA**
- 14.00 Taxi driver - TV film
 - 15.00 Monitor
 - 15.30 Processo a Stalin - film
 - 17.00 Forza Sugar - risanke
 - 17.30 Sampei, ragazzo pescatore - risanke
 - 18.30 Motor news
 - 19.00 Govorimo o ribolovu
 - 20.15 I raccapriccianti delitti di Monroe Parker - film
 - 22.00 Combat - TV film
 - 23.00 Il giustiziere uccide - film
- TELEFRIULI**
- 12.25 Buongiorno Friuli
 - 12.25 Oggi in regione gli appuntamenti
 - 12.30 Dick Van Dyke
 - 13.30 Senorita Andrea - TV film
 - 14.30 Lamù - risanke
 - 15.30 Musicale
 - 17.30 Natura Canadese - dokumentarec
 - 19.00 Telefriuli sera
 - 19.30 Senorita Andrea - TV film
 - 20.30 Variete
 - 22.45 TV film

V desetih letih za infrastrukture šest milijard in pol lir

Največ denarja Goriškega sklada obrtnim conam

Pisali smo že, da so razne obrtne dejavnosti bile deležne precej visokih prispevkov Goriškega sklada v njegovem desetletnem delovanju. Pravzaprav je bilo v razne pobude za razvoj obrtne dejavnosti vložena sorazmerno največ denarja. Od skupnih 13.798.000.000 lir naložb je šlo obrti kar 6.411.000.000 lir, to je skoro polovica vsega denarja. V tem primeru pa ni bil denar namenjen obrtnim delavnicam (za to skrbi predvsem deželna ustanova za razvoj obrti (ESA) marveč raznim infrastrukturnim, ki bodo prav prišle obrtnikom.

Že pred leti so v upravnem svetu Goriškega sklada prišli do ugotovitve, da je treba omogočiti izgradnjo obrtnih delavnic. Za vse to pa so potrebna zemljišča, ki jih je treba tudi primerno urediti. Dati je torej treba prepotrebne infrastrukture.

Prišle so že od vsega začetka pranje nekaterih občinskih uprav, ki so, vsaka na svojem ozemlju, želele urediti prostor za delavnice svojih obrtnikov. Uprava Goriškega sklada je v vseh teh letih dala denar prav v ta namen.

Kam vse je šel ta denar? Goriški občini so namenili kar 1.893.000.000 lir. Porabila naj bi jih za ureditve dveh obrtnih con. Prva zajema zemljišče nekdanjih kazernih ob Svetogorski cesti. Nakup in preureditev stavb ter zemljišča bosta stala precej. Druga obrtna cona, namenjena predvsem avtoprevoznikom, oziroma zastopnikom avtomobilskih hiš, naj bi bila urejena na zemljišču med Ulico Terza Armata in zemljiščem psihiatrične bolnišnice. Bila naj bi v neposredni bližini obmejnega postajališča in avtoporta. Zasedaj ni sicer videti še ničesar.

Drugače pa je v nekaterih drugih občinah, kjer so obrtne cone že uredili. Ponokod pa so že izdelali načrte. Na območju občine Štaranec naj bi uredili majhno obrtno cono. Za infrastrukture bi porabili 200.000.000 lir. Za to bo skrbel konzorcij za tržiško industrijsko cono. V Krminu mislijo urediti obrtno cono v neposredni bližini že obstoječe industrijske cone. Za nakup zemljišč in njihovo ureditev je namenjenih 370 milijonov lir. V Marianu, kjer so obrtne cone uredili že pred štirimi leti,

so v podoben namen dali pol milijarde lir. Nekateri delavnice tam že delajo. V Ronke je šlo v ta namen 630.000.000 lir. Tu je občina uredila področje, ki je namenjeno tako obrtnim kot malim industrijskim obratom. 470.000.000 je bilo v isti namen namenjeno Romansu, kjer je že steklo delo v nekaterih obrtnih delavnicah. Pol milijarde lir so namenili tudi podobni pobudi, ki jo mislijo uresničiti v Gradišču ob Soči.

Velike načrte imajo v Škocijanu ob Soči. Vendar pa so se v upravnem svetu Goriškega sklada odločili, da bodo pobude finansirali postopno. Kot prvi obrok so dali 303 milijone lir. 433 milijonov lir pa so dali sovodenjski občini, da na svojem ozemlju uredi obrtno cono. Denar je namenjen tako odkupu zemljišč kot ureditvi infrastrukture na njih. Za Turjak, kjer so do podobne pobude prišli v zadnjem času, je namenjenih 200 milijonov. Podobne želje imajo tudi v občini Foljan; namenili so jim 310 milijonov. Občini Moš pa so dali 300 milijonov, da bi z njimi uredila dostopne ceste med že urejeno obrtno cono in cestnim omrežjem. Nadaljnjih

300.000.000 lir pa so dali tudi občini Tržič, da bo uredila naprave obrtne cone v neposredni bližini pristanišča.

Gre torej za kar velike investicije. Nekateri menijo, da so te investicije neproduktivne, ker gre do premajhne vsote v preveč krajev. V prizadetih občinah kot tudi v Goriškem skladu pa so drugačnega mnenja. Dobro vedo, da je prav obrtna dejavnost tista, ki ne pozna krize. Da je to tista dejavnost, ki z malimi vsotami denarja in z veliko dobre volje pripomore k novim delovnim mestom. Teh pa v sedanjem času potrebujemo veliko. Obrtnikom pa je treba nuditi možnost, da svoje delavnice, za to so danes potrebni paviljoni, zgradijo in uredijo čim bliže domu. Te pobude so že rodile uspehe, nove bomo še zabeležili.

Brez dvoma bodo v upravi Goriškega sklada s tako politiko nadaljevali. S še večjo zavzetostjo ko bodo ugotovili uspehe, s še večjimi možnostmi finansiranja, kajti v prihodnjih letih se bodo v Goriški sklad stekala finančna sredstva, ki jih bo dajala državi na osnovi paketa Altissimo.

Drevi koncert v goriški cerkvi

Orkester in zbor Verdijevega gledališča iz Trsta bosta danes, v petek, ob 20. uri, v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici, podala »Božični oratorij« Johann Sebastiana Bacha. Koncert se bo pričel ob 20. uri. Prireja ga deželna uprava.

razstave

V galeriji Spazio 2 v Palači Lantieri, na Trgu sv. Antona v Gorici, bodo jutri, 11. januarja, ob 18. uri, odprli razstavo slik Niccolaja Piccolomini. Odprta bo do 26. januarja.

V galeriji Il Torchio v Ul. Mameli bodo jutri, ob 18.30 odprli razstavo akvarelov Fernande Cardelicchio, naivke Giuliane Fedele in del v mešani tehniki Armanda Pizzignacca.

razna obvestila

Koncert božičnih pesmi priredi v doberdopski cerkvi v nedeljo, 12. januarja, ob 15. uri domače prosvetno društvo Hrast. Nastopili bodo zbori: Fantje izpod Grmade, dekliški zbor iz Števerjana, mešani zbor Hrast in Orff instrumentarij.

Danes, 10. januarja, se začne ciklus večerov namenjeni goriškim kinomaterjem. Tokrat bo v spodnjih prostorih cerkve v Romjanu profesor Miladin Černe iz Gorice zavrtel nekaj svojih zanimivih filmov o Kitajski in Afriki. Večer priredi ženski pevski zbor iz Ronk. Pričetek ob 20. uri. Vabljeni!

SPD Gorica obvešča udeležence tečaja smučanja na Nevejskem sedlu, da bosta avtobusa, v nedeljo, 12. t.m., vozila po istem razporedu, kakor prejšnjo nedeljo. Priporoča se točnost.

darovi in prispevki

Goriškemu Zelenemu križu so z raznimi nameni darovali Tullio in Laura Vittori 20 tisoč lir; ing. Lenuzza 50 tisoč lir; Nella, Claudia in Olga 60 tisoč lir; Novella Aramolo 20 tisoč lir; Antonella, Betty, Francesca, Gabriella, Giovanna, Isabella, Michela, Patrizia L., Patrizia V., Rossella, Silvia, Sandra, Tonino 110 tisoč lir; družina Martinetto 30 tisoč lir; najemniki hiše št. 9 v Ulici Ortigara 90 tisoč lir; Menini Mariuccia Di Santolo 50 tisoč lir, Valeria in Marisa Claudi 30 tisoč lir; Mariarosa Marchioro 20 tisoč lir; Lidia Molar della Mora 30 tisoč lir; Rosalia Boccieri 15 tisoč lir; Edoardo Bauzon 50 tisoč lir; Illo Leban 5 tisoč lir; Marco De Galateo 50 tisoč lir; Fulvio, Mauro, Gianfranco, Samuel in Fabio 50 tisoč lir; družina Carlo Primozic 50 tisoč lir; Giorgio, Rosanna in Clara 90 tisoč lir; sestre Trombetta 50 tisoč lir; Elvio Berardi 10 tisoč lir; Umberto Venier 20 tisoč lir; družina Romano Culot 50 tisoč lir; Venceslao Claucic 50 tisoč lir; Giovanna in Corrado Pussini 30 tisoč lir; Iolanda Pussini Baccari 20 tisoč lir; Argia in Giorgio Pussini s hčerami 20 tisoč lir; Clara Visintin in Mariuccia Orlando z družinama 50 tisoč lir; družini Iurig in Barbieri 50 tisoč lir; v spomin prof. Carla Raimondija kolegi na znanstvenem liceju 150 tisoč lir; družini Kosmac in Graziani 40 tisoč lir; družine Kollmann, Tosoratti, Marchi in Virginia 100 tisoč lir; Gemma Bombi vdova Tomadin 30 tisoč lir; družini Policardo in Kozman 100 tisoč lir; NN 10 tisoč lir; Roberto Furlan 50 tisoč lir; Guerrino in Bruna Ciani 20 tisoč lir; družini Dean in Querin 20 tisoč lir; sestri Zuana in Mara 50 tisoč lir; Bruna Fornasier in Valeria Manzini 50 tisoč lir; Ombretta in Maria Finizio in družina Finizio 150 tisoč lir; Licia in Gianmaria Gasperini 50 tisoč lir.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO — 18.00—22.00 »Tutta colpa del paradiso«. Ornella Muti, Francesco Nuti.
VITTORIA 17.30—22.00 »L'amante di sex«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Porno sexy party«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
COMUNALE 10.00 Mladinska gledališka predstava.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Konan II.«
SVOBODA 19.30 »Hudobni fantje«, 21.30 »Salon za masažo«.
DESKLE 19.30 »Držanje za zrak«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani — Ul. Carducci 38, telef. 84268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo — Ul. Toti, tel. 72701.

Tečaj za mesarje

Poklicni deželni zavod za strokovno izobraževanje (IRFOP) bo v kratkem pričel s tečajem za mesarje. Tečaj bo trajal približno leto dni, ob koncu pa bodo tečajniki prejeli posebno kvalifikacijsko izkazilo, obiskovanje tečaja pa bodo vpisali tudi v delavsko knjižnico. Tečajniki bodo sledili praktičnim vajam v podjetju Bertolini v Mošu, v popoldanskem času pa lekcijam iz različnih področij, o higienskih predpisih, bolezenskih znakih živali in mesa, konzerviranja mesa itd.

Opozoriti velja na posebnost: kljub velikim možnostim za takojšnjo zaposlitev tečajnikov, je za ta poklic zelo malo zanimanja, po drugi strani pa ugotavljamo, kako drastično narasča mladinska brezposelnost. Za podrobnejša pojasnila interesenti lahko zaprosijo na sedežu zavoda IRFOP, Ul. Pola 5. V tečaj sprejmejo kandidata starejše od 17 let in ki so opravili obvezno šolo.

V soboto v Števerjanu brez elektrike

Iz vodstva goriške podružnice družbe za električno energijo ENEL javljajo, da jutri, 11. januarja, v nekaterih predelih števerjana ne bo med 8. in 13. uro električnega toka, zaradi nujnih popravil na omrežju. Zainteresirana so območja Dvora, Ščedna in Sovence.

● Rajonski svet za Pevmo se bo sestel v domači šoli v ponedeljek, 13. januarja, ob 20.30. Rajonski svet za štandrež pa se bo sestel naslednjega dne v torek ob 20. uri.

Tiskovna konferenca na sodišču v Novi Gorici

Pet skupin kitajskih državljanov je lani skušalo ilegalno čez mejo

Predsednik Temeljnega sodišča v Novi Gorici Boris Kovšca, sodnik Jernej Kovše in Javni tožilec Zvonko Fišer, so pripravili pogovor z novinarji o aktualni temi kaznivih dejanj zaradi ilegalnega prehajanja meje. Opozorili so, da je takih prehajanj meje precej, pri čemer so udeleženi tuji državljan ali pa jugoslovanski občani, ki mejo prehajajo bodisi v skupinah ali pa posamezično. Motivi so zvečinoma ekonomski.

V letu 1985 je bilo na območju Nove Gorice 162 primerov kaznivih dejanj zaradi ilegalnega prehoda meje. Mišljeni so poskusih prehodov, ki pa jih obmejni organi preprečujejo, in tudi primeri, ko se pobeg posreči, toda ubežnike za tem italijanski mejni organi in službe vrnejo pristojnim jugoslovanskim organom. V obeh primerih se morajo krivci zagovarjati pred sodiščem, ki jim odmeri kazen po zakonu. Lani je bilo pri poskusih ilegalnega prehoda meje prijatih ali vrnjenih omenjenih 162 oseb, ki pripadajo devetnajstim jezikovnim skupinam. Med njimi so bili v polovico primerih jugoslovanski državljan, med tuji pa tudi Kitajci in Iranci. Slovencev, ki na takšen način prekršijo zakon je zelo malo.

V Novi Gorici ugotavljajo, da posamezne skupine, ki hočejo ilegalno prečkati mejo, včasih vodijo in

usmerjajo vodiči. Nekaj slednjih so prijeli in so bili tudi že obsojeni in po prestani kazni izpuščeni. Ob tem omenjajo pet skupin kitajskih državljanov, ki so jih obravnavali v času od meseca avgusta dalje. V teh skupinah je bilo 34 polnoletnih ljudi. Štiri skupine so prijeli jugoslovanski mejni organi, ena pa je bila vrnjena iz Italije. Pri poskusih prehoda kitajskih državljanov so bili udeleženi tudi vodiči, ki so bili prav tako aretirani. Šlo je za dva nizozemska in za dva italijanska državljan. Slednje sta za izpustitev iz zapora plačala kavcijo. V zadevo sta bila zapletena 37-letnj Lorino Santo in 28-letni Duilio Arcari, oba iz Milana.

Obravnavali so tudi dva primera poskusa ilegalnega prehoda jugoslovansko-italijanske meje na Goriškem, pri katerih sta bili udeleženi skupini s 12 oziroma tremi iranskimi državljan. Na meji so bili prijati, skupaj z njimi pa tudi dva vodiča, oba jugoslovanska državljan. To sta bila 26-letni inženir iz Nove Gorice Branko Kozič in 32-letni Franjo Jusupovič, sofer »Avtoprometa« iz Reke. Proti obema je bila vložena obtožnica.

Na omenjenem pogovoru časnika-jev s predsednikom Temeljnega so-

dišča Kovšco, sodnikom Kovšetom in z javnim tožilem Fišerjem, je bilo rečeno, da je potrebno povečati tudi preventivno delovanje proti nezakonitemu prehajanju meje. Pristojne konzularne ali druge oblasti, ki posameznikom izdajajo vizume za potovanja v tujino, naj bi preučile motive in razloge takih potovanj. Seveda pa takšni ali podobni ukrepi ne bi smeli kakor koli ovirati pravice do svobodnega potovanja v tujino. Prispevali naj bi le k temu, da bi potovanje v čimvečji meri potekalo na običajen, to je legalen način. Ob tem so omenjali vrsto konkretnih primerov, ko posamezniki denimo prispejo v Novo Gorico z veljavnimi potnimi listi in vizumi, potem pa skrivaj preidejo mejo, da bi se izognili vsaki kontroli. Motivi njihovih odločitev in dejanj ostajajo neznani. Menijo, da imajo posamezniki morda znanec, sorodnike ali sodelavce v Italiji ali drugod v zahodni Evropi, ki naj bi jim pomagali pri namestitvi in zagotovitvi dela na tujem. Toda vse to so le ugibanja. V Novi Gorici so med obravnavano novinarsko konferenco tudi opozorili, da primeri poskusov nezakonitega prehajanja meje ne bi smeli v ničemer zmanjšati pomene in delovanja odprte jugoslovansko-italijanske meje.

Poživitev društvenih dejavnosti ob dveh pomembnih obletnicah SPD

Upravni odbor Slovenskega planinskega društva je na prvi letošnji seji razpravljalo o okvirnem programu dejavnosti v tekočem letu, ob upoštevanju dveh pomembnih društvenih jubilejev: 75-letnice ustanovitve in 40-letnice obnove dejavnosti. Omenjeni obletnici naj bi se primerno obležili predvsem s pozitivno društveno dejavnostjo.

Upravni odbor je z zadovoljstvom vzel na znanje, da je bil odziv na razpisani tečaj smučanja zelo ugoden in da se je prijaviло predvsem lepo število začetnikov, ki so že pričeli z vadbo na Nevejskem sedlu. Društvo bo v prihodnjih mesecih ponovno pripravilo tudi planinska predavanja, oziroma planinske večere. Prvi bo na sporedu predvidoma že 30. januarja, ko bodo člani društva, ki se ukvarjajo s fotografijo, prikazali na diaprozitivnih dejavnost v zadnjem obdobju. V februarju bo predaval časnika Lojze Abram o tržaški trekingu odpravi v začetku lanskega leta v Himalajo: posebno zanimivo pa bo zadnje predavanje v zimsko-pomladni sezoni, predvidoma ob koncu marca, oziroma v začetku aprila. Prof. Karel Lipič, sicer priznani strokovnjak s področja čebelarstva, bo predaval o odmiranju gozdov zaradi kislega dežja.

Na zadnji seji upravnega odbora so razpravljali tudi o organizaciji tradicionalnih družabnosti. Na tem področju se letos obeta nekaj novosti. Izjemoma letos ne bo planinskega plesa zaradi težav v zvezi z uporabo prostorov v Kulturnem domu.

V pripravi pa je program društvenih izletov in vzponov. Program bodo članstvu izročili ob letošnjem občnem zboru, ki bo predvidoma 20. marca.

● V občinski galeriji, v Ulici S. Ambrogio, v Tržiču, bodo danes ob 9. uri otvorili propagandno razstavo evropskega koncerna Solvay. V Tržiču, kjer je dolga desetletja bila ena tovarn tega koncerna, bomo lahko videli tudi vrsto slik o tovarni, ki so jo tu odprli leta 1911. Razstava bo odprta do nedelje.

Na Lokvah končno sneg štiri vlečnice obratujejo

Na Lokvah, ki jih prebivalci naših krajev radi obiskujejo, so v zadnjih dneh ugodne snežne razmere, tako, da je smuka idealna. Snega je od 30 do 40 cm, obratujejo vse štiri vlečnice, proge za smučarje so steptane in tudi cesta na Lokve je splužena. Vlečnice obratujejo vsak dan od 9. do 17. ure.

Ob tem poudarjamo, da bo Izvršni svet novogoriške občinske skupščine kmalu obravnaval problematiko Lokvi, ki kot kraj in turistično središče že dalj časa nazadujejo. Smučarske naprave in hotel upravlja prometno

in turistično podjetje »Avtopromet« iz Nove Gorice, ki pa samo nima dovolj možnosti in sredstev za mnoge drage naložbe, ki bi jih morali nameniti za Lokve. (m. d.)

● Sovodenjska občinska uprava obvešča udeležence nedeljskega pohoda v Dražgoše, da bo avtobus odpeljal v nedeljo izpred županstva ob 6. uri. V avtobusu je prostih še nekaj mest.

● Na goriškem županstvu bodo do 15. januarja vpisovali v občinske otroške vrte.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoč račun ZTT 13512348

Kmečka banka - Gorica:
Tekoč račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:
Tekoč račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:
Tekoč račun št. 654/23.

V znamenju škržata pesnika Marka Kravosa

Iz nič srkati vonj življenja

Nova pesniška zbirka Marka Kravosa, sedma po vrsti, izšla je v zbirki Leposlovje (skupnem projektu ZTT Trst in Drava Celovec), nosi pomenljivo naslov V ZNAMENJU ŠKRŽATA, ki svojo pomensko težo dobi predvsem s prebranimi pesnimi prvci, vodnega cikla, Sredozemlje. Naj se sliši še tako anahronistično ali lokalistično, a zdi se, da geografska razgibanost slovenske zemlje v marsičem korespondira s pesniško razgibanostjo njene sodobne ustvarjalnosti.

Marko Kravos, kakor ga poznamo in cenimo iz njegove dosedanje poezije, je v marsičem res pesnik Mediterana, a pesnik Mediterana v tistem arhaičnem pomenu besede, ki je hkrati zibelka naše civilizacije in prostor, v katerem je ta civilizacija spočela vsa temeljna vprašanja svoje biti in svojega bivanja. Zato ni nič čudnega, da je slovenska poezija iz krajev, ki jih označujemo s približnimi besedami Primorska, Kras, Slovensko primorje, pa »naša zahodna meja« in kdo bi vedel kaj je še takih oznak, ujeta

pesniške svobode poimenovanja (POIMENOVANJA). Pesem stori, nam sporoča vodni cikel Kravosove zbirke, da se nam reči odpirajo s svojo milino, ki je drugače ne znamo uzreti in doumeti. Pesem je SVOBODA, v kateri pesnik nima kaj početi s svobodo, ker je pesnik in je njegovo opravilo živeti z nesvobodo, jo nenehno spodbujati, da bi postala svoboda zame in za druge. Svet vodnega cikla Kravosove zbirke V ZNAMENJU ŠKRŽATA odpira pogled v drugi, osrednji, cikel, ki nosi enako ime kot cela zbirka.

Pesnik odkriva v njem tiste temeljne prvine, ki določajo fizično razsežnost njegovega sveta, a skozi to fizično razsežnost govori o moči in nemoči besed, o smislu pesnikovega molka, o njegovi stiski, da besede, ki skrivajo v sebi neznane in prastare modrosti, ne bi bile pozabljene za vedno, da z njimi ne bi izgubila s povrhnjice sveta tudi naša človečnost. Pesniku se, skozi bogastvo podob, ki odkrivajo spreminjavnost sveta, odkrivajo temeljne razsežnosti bivanja: strah, obup, volja, misel, urok in zagovor pesmi. Vse to in še marsikaj drugega. Pesniško sporočilo, krhki zvoki besed, malokomu znanih, malokaj uporabljenih, s katerimi zariše pesnik ris svojega bivanja: v tujem svetu in domačih besedah, ugodno ujet in razpet med imperativne raznih časov in zakonikov. Poezija kot prostor, v katerem se dogaja igra istovetnosti in različnosti (ZEMLJA IN VODA, VABILO, SEDMA LEDENA DOBA, MED ZRCALOM IN LUNO) je vedno nekaj nezadostnega, neizpoljenega, hrepenečega; Kravosova poezija osrednjega cikla, kljub svoji navidezni stoisčnosti in celo humorističnim podtonom, ne skriva te tragične razsežnosti, ki ni samo pesnikova dediščina, marveč skrivni znak našega občestvenega bivanja. Se zavedamo tega? Vemo in znamo ceniti pesem, ki nas skuša opozoriti na zagatno stisko bivanja in gluhi prostor delovanja? Kajti pesem je v resnici, kot beremo v pesmi VREME ZA PESEM, »le zagovor življenja«. Našega, katerega koli. Pesem kot magični ris in še bolj magična beseda, a hkrati tudi sporočilo iz vsakdanje realitete, ki se ji da z gotovostjo določiti zemljepisne in časovne koordinate. Vendar tvorita oba cikla skupaj zanesljivo podobo ne le pesnikovega zrenja v pokrajine besed, marveč tudi njegovo zavest o smislu preživetja v svetu, ki zna biti še kako tuj in sovražen.

Tretji, in zaključni, cikel, MARKOVŠČICE, pa prinaša, po vodni, sprešernovskov zasnovani pesmi SLO-

VO OD MLADOSTI, večidel poezijo, ki je v precejšnji disonanci s poezijami prvih dveh ciklov: gre za pesmi, ki na variantne načine skušajo odgovoriti na vprašanja erotičnega zrenja in zorenja, ki noče živeti v okvirih predpisanih in neizgovorjenodogovorjenih konvencij. A zdi se, ob vsej notranji, pomenski izrazitosti posameznih pesmi, da bi ta cikel zahteval, ob primerni preureditvi in razširitvi, kar samostojno knjigo, ki bi na nov način odkrivala dražljivi svet erotičnega samozapisovanja, kakor ga poznamo iz Gradnikove, Grudnove... poezije in ki ji je, tako se zdi, Kravos izrazil in samosvoj nadaljevalec.

Zbirka, kot celovito pesniško dejanje izrazitega in notranje trdnega odkrivanja marsikatere zamolčane plasti o »biti in ne biti« slovenskega živ-

ljenja, s tretjim, zaključnim ciklom postaja prostor, v katerega se naseljujejo disonantni toni, ne toliko opazni v jeziku in jezikovnih sredstvih, kot v samo tematski naravnosti na posamezne segmente življenja, tako zasebnega kot tudi javnega. Poudarek pesnikovega razkrivanja sveta kot tkiva za pesem sloni na vsebinskih inovacijah in pesniških ter logičnih podobah, manj pa je (tako kot v prejšnjih zbirkah) poudarek jezikovne, semantične inovacije.

Vendar pa lahko zapišemo, da sodi zbirka Marka Kravosa V ZNAMENJU ŠKRŽATA med značilnejša pesniška dejanja sicer bolj skromnega (tudi po številu izdanih knjig in njihovi odmevnosti pri bralstvu) komaj minulega leta 1985.

DENIS PONIŽ

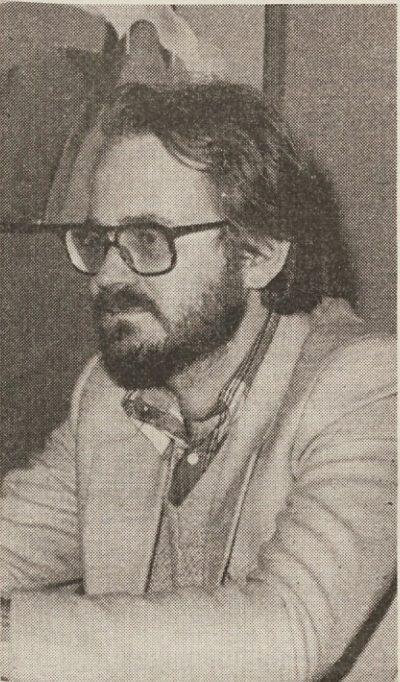
Najbolj prodano v Tržaški knjigarni

1. Razni avtorji: DEKLICA PODAJ ROKO (Založništvo tržaškega tiska)
2. Razni avtorji: JADRANSKI KOLEDAR (Založništvo tržaškega tiska)
3. Paolo Parovel: L'IDENTITA' CANCELLATA (Eugenio Parovel editore)
4. Dušan Jelinčič: SREČANJE NIKJER (Paolo Deganutti editore)
5. Tone Svetina: UKANA - 4. del (Založba Borec)

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Slovensko stalno gledališče je začelo s pripravami za svojo novo postavitev. Člani našega ansambla so se zbrali v Kulturnem domu in že imeli svojo prvo bralno vajo Cankarjevega Pohujšanja v dolini šentflorjanski, ki nekako uvaja cankarjanski cikel, katerega bodo skušali izpolniti v prihodnjih letih. Režiser predstave je Jože Babič, dramaturška obdelava pa je zaupana mariborskemu gostu Tonetu Parliču

v spone teh nekdanj zapisanih in v kožo sveta zarisanih določil. In je, poezija svetle luči in še svetlejših vonjev, žive radosti in težke, zemlja ste in z vinom prepojene prsti, ujeta v smeh in jok, ki sta neločljiva in enkratna v svoji človeški minljivosti. Svet je tisto, kar hočemo, da se nam daje kot svet: je spoznanje in vedenje ki sta oba, hkrati in vsak zase, naša usoda:

Prebiram in štejem, pa si ne zapomnim niti teh dvatisoč let. Mlad sem se. Čaša vina je sredi zemlje. Sredozemlje.

(Piti in biti)

In prvi cikel nove Kravosove zbirke zariše značilne poteze na zemljevidu naše (pesniške) usode. Govori iz točke, kjer se kulture, enkrat prijaznejše, drugič spet neme in sovražne, srečujejo prav v polju, ki producira temeljna vprašanja našega življenja in smrti. Pesniški odgovor, kakor nam ga ponuja Kravos, ni in noče biti dokončen; pesništvo je opravilo, ki iz nič srka vonj življenja, a ničesar ne ranjuje, čeprav se vsega dotika. Pesem je hkrati živ krik sedanosti in izročilo minulih časov, ki jih upledamo, kdo ve zakaj, v lepem trenutku, z novimi očmi začudenja. Pesniškega začudenja (HRASTOVSKI PLES, DAR, KANAN) in

V okviru prireditev Trouver Trieste

Tržaški filmski ustvarjalci v Parizu

V bogatem katalogu tudi fotografije Maria Magajne

PARIZ — Velika, žareče rumena črka T na črni podlagi je te dni prekrila dober del razstavnih panojev pariškega centra Georges Pompidou-Beaubourg, kot ga imenujejo vsi. Predstavlja del kulturne manifestacije Trouver Trieste in sicer »Un regard retruive: auteurs, acteurs du cinema de Trieste«.

Od 2. januarja, tja do dvajsetega

bo na ekranu dvorane Garance steklo 33 filmov, ki so nekako povezani na Trst. Tega je režiral Tržčan, ki je pri petih letih zapustil svoje rodno mesto, v onem nastopa igralec, ki je Trst zapustil malodane kot dojenček, nato pa je »zaslovel« kot igralec v CASABLANCI dokler mu ni uspelo režirati celo slavne Bette Davis, in tako naprej.

V sredo zvečer so v »Mali dvorani« centra Pompidou organizirali okroglo mizo z nekaterimi predstavniki tržaškega filmskega sveta. Prišli so režiser Franco Giraldi in igralec Omero Antonutti ter filmska kritika Calisto Cosulich in Alberto Farassino, ki sicer v Trstu ni rojen, si je pa pridobil pravico do honorarne pripadnosti, ker pri nas že vrsto let poučuje zgodovino filma na univerzi. Četverica filmskih delavcev, zastopništvo tržaške občine in organizatorjev, kopica radovednežev, vse to je bila scena, v kateri je počasi stekla okrogla miza o Trstu v filmu, oziroma o filmih v Trstu. Nekateri izmed prisotnih (tisti, ki so pač odkrili, kjer jih prodajajo) so listali bogato ilustriran katalog, ki so ga izdali ob filmskih dnevih. Med ilustracijami izstopa nekaj fotografij, ki jih je na raznih setih posnel Marjo Magajna in v razstavnih vitrinah je katalog odprt prav na strani z njegovimi fotografijami Claudie Cardinale v središču mesta za Bologninijevo verzijo Svevove »Senilitate«.

O katalogu bi se morali sicer nekoliko bolj podrobno zaustaviti, predvsem zaradi sinoptičnega pregleda, s katerim se publikacija začneja. V tem pogledu je tudi nekaj zanimivih podatkov o slovenskem filmskem sve-

tu, predvsem o delovanju prvih filmskih hiš v Trstu in v Sloveniji. S tem pa je slovenskega sveta žal tudi konec, če izzzamemo študijo Sergija Germanija Grmka o režiserju glasbenih melojev Giacomu Gentilomu. Predgovor v katalogu sicer obrazlojuje, zakaj ni npr. prišel v spored štiglicev TRST (Filmov o Trstu ni) in Alberto Farassino, ki je napisal krajsjo študijo o šampionih in lepoticah, utemeljuje v fizični prirojeni posebnosti, lepoti ali mišicah, izbiro »Igralcev« Nina Benvenuti, Miss Italija 1948 Fulvije Franco in Giovannija Raicevicha. O slovenskih igralcih, ki

so kdaj stopili pred filmsko kamero, ne duha ne sluha. Škoda. Škoda, da je npr. Miranda Caharija ostala zapisana le kot ime v obširni Giraldivi filmografiji...

Organizatorji filmske sekcije, v kolikor so v teh prvih dnevih projekcij še prisebni, so mi v Parizu zagotovili, da bo tudi filmska manifestacija na široko preurejena v trenutku, ko bo zapustila Beaubourg in jo bodo prirejali v drugih mestih, ter seveda v Trstu samem. Upajmo, da bo tokrat res tudi nekaj več slovenskih imen na seznamu.

EVA FORNAZARIC

Giovanni Raicevich v filmu »Kralj džungle«

Revija Uomini e libri o slovenski literaturi

Italijanska revija Uomini e libri je v krajšem sosedstvu objavila dva sestavka, ki eden posredno drugi pa neposredno obravnavata slovensko književnost, še posebno pa literaturo Slovencev v Italiji. Tako objavlja Massimo Mezzananza daljšo recenzijo knjige Arnalda Bresana »Pustolovščina besede«. Recenzent tako ugotavlja, da bo italijanski bralec, ki predvidoma ne pozna neke slovenske književnosti v Trstu, v bistvu niti ne ve, da obstaja, lahko odkril književnost, ki nikakor ni provincialna, ampak se nam odkriva književnost evropske razsežnosti.

V zadnji številki revije pa Marko Kravos piše o naši zamejski literaturi. Gre v bistvu za širšo informacijo, s pripisom, da je že kar absurdno, da tako številna in tudi kvalitetna prisotnost slovenske književnosti v Trstu, ne vzbuja med italijanskimi sosesčani nobenega interesa in da nobena knjiga ni bila prevedena v italijanščino.

Drugače je Kravosov pregled dokaj izčrpen in predvsem informativen s kratkimi oznakami posameznih avtorjev. Škoda le, da je v članku precej napak (ne po krivdi avtorja) in celo zamenjav pri samih imenih. Vsekakor pa so takšni članki dragoceni, saj pomagajo pri informiranju neinformirane italijanske javnosti o nas. Pa še to; informacije morajo očitno preskočiti plot Trsta in se iz velikih italijanskih mest vrniti v Trst.

Nogomet: včeraj žreb četrtfinala v evropskih pokalih Juventus proti Barceloni

Tudi Inter, Hajduk in C. zvezda pred zelo težko nalogo

ZÜRICH — Včeraj so v Zürichu izžrebali četrtfinalne pare v treh evropskih pokalih in v EP za reprezentance pod 21. letom.

Italijanska in jugoslovanska predstavnika tokrat za niso imeli sreče.

Pokal prvakov

Nedvomno derbi kola v tem pokalu bo med turinskim Juventusom in Barcelono. Turinčani so gotovo pri žrebu imeli dokajšnjo mero smole: naleteli so namreč na nasprotnika, ki sodi med boljše v Evropi in celo na svetu. Če sta trenerja obeh ekip nekoliko zaskrbljena, pa sta blagajničarja obeh društev prezadovoljna. Že sedaj je namreč jasno, da bosta društvi vnovčili rekordne vsote denarja.

- Barcelona (Španija) — JUVENTUS TURIN (Italija)
- Bayern München (ZRN) — Anderlecht (Belgija)
- Steaua Bukarešta (Rom.) — Kuusysi Lahti (Finska)
- Aberdeen (Škotska) — Göteborg (Švedska)

Pokal pokalnih prvakov

Beograjska Crvena zvezda bo v Atletico Madrid naletela na zelo težkega nasprotnika, ki igra trdo in je še posebej nevaren na domačem igrišču.

- C. ZVEZDA BEOGRAD (Jug.) — Atletico Madrid. (Šp.)
- Rapid Dunaj (Avstrija) — Dinamo Kijev (SZ)
- Dukla Praga (ČSSR) — Benfica (Portugalska)
- Dinamo Dresden (NDR) — Bayern Ürdingen (ZRN)

Pokal UEFA

Inter, ki se je dokaj srečno zmazal proti varšavski Legii, bo igral proti francoskemu Nantesu, ki je drugi v francoskem prvenstvu. Splitski Hajduk pa se bo pomeril z Waregemom, ki je v osmini finala izločil moštvo Milana.

- INTER (Italija) — Nantes (Francija)
- HAJDUK SPLIT (Jug.) — Waregem (Belgija)
- Sporting Lizbona (Portugalska) — Köln (ZRN)
- Real Madrid (Šp.) — Neuchatel Xamax (Švica)

V vseh treh pokalih bodo prve tekme 5. marca, povratne pa 19. marca.

Evropsko prvenstvo »under 21«

- Četrtfinalni pari
- Švedska — ITALIJA
 - Danska — Anglija
 - Poljska — Madžarska
 - Francija — Španija

Nogomet: prijateljska tekma Italija-Nizozemska TUDI VČERAJ NIČ

GENOVA — Prijateljskega srečanja med eksperimentalno reprezentanco Italije in drugo postavo Nizozemske tudi včeraj ni bilo. Tekmo so predvčeršnjim zaradi razmočenega igrišča preložili na včeraj. Reprezentanci pa zopet nista imeli sreče. Na igrišču je bila 10 cm debela snežna odeja in jugoslovanski sodnik Šoštarič je sporazumno s predstavnikoma obeh reprezentanc odločil, da se tekme ne igra.

Nizozemci so izrazili željo, da bi tekmo odigrali v poznejšem datumu, predstavniki italijanske zveze pa so odgovorili, da je spored »azzurrov« prenatrpan in da razpoložljivih datumov ni.

Italija — ZRN 5. februarja

GENOVA — Na prošnjo zahodnonemške nogometne zveze bo prijateljsko srečanje med Italijo in ZRN 5. februarja v Avellinu ob 14.30. Ta tekma bi morala biti na sporedu dan prej v večernih urah.

Platini še ni odločil

TURIN — Francoski nogometni as in Juventusov član Michel Platini bi moral včeraj povedati, če bo še naprej ostal pri turinskemu klubu ali bo po koncu te sezone izbral kako drugo društvo. Platini je izjavil, da je še prerano o tem govoriti in da mora pozorno oceniti vse možnosti in šele nato se bo odločil kaj storiti.

Zamenjava trenerja pri Monzi Carosi namesto Magnija

MONZA — Nogometni klub Monza je izjavil, da je zamenjal svojega trenerja Magnija (pri Monzi je bil od leta 1983) s Paolom Carosijem (48 let), ki je Magnija že zamenjal pri Bologni v sezoni 1982/83.

Liedholm bi rad Falcaa

MILAN — V primeru, da bi lahko v italijanskem prvenstvu igrali trije tuji nogometaši, je Nils Liedholm, trener Milana, izjavil, da bi rad imel v svojih vrstah Brazilca Falcaa.

Košarka: včeraj v 3. kolu finalne skupine pokala prvakov

Simac uspešen, Cibona izgubila lepo priložnost

Simac — Real Madrid 86:78 (48:31)

SIMAC MILAN: Bargna 4, D'Antoni 15, Premier 32, Meneghin 12, Gallinari, Schoene 15, Henderson 8, Blasi, Bariviera, Pittis.

REAL MADRID: Robinson 13, Del Corral 11, Romay 6, Townes 23, Martin 17, Corbalan 2, Rullan 3, Lopez Iturriaga 3, Carbonell, Hernandez.

SODNIKA: Jahoda (ČSSR) in Martin (Švi.). PM: Simac 20:23, Real 7:8. PON: Martin (24), Meneghin (37). 3 TOČKE: D'Antoni 3, Premier 1, Del Corral 3, Rullan 1, Lopez Iturriaga 1. GLEDALCEV: 5.000.

MILAN — Skoraj neverjetno je bilo, kako bi si lahko Simac zapravljal sinočno zmago in tako verjetno izpadel iz boja za mesto v superfinalu in obenem svojemu trenerju Petersonu skvaril 50. rojstni dan.

Milančani so namreč v prvem polčasu vodili tudi z 21 točkami razlike, Madridčani pa so v drugem že v 24. minuti izgubili svojega najboljšega košarkarja Fernanda Martina (pet osebnih napak). In v zadnjih treh mi-

nutah srečanja so gostje celo ogrozili zmago domačinov in le po zaslugi odličnega D'Antonija sta predragoceni točki ostali doma.

Žaljšir — Cibona 94:91 (53:48)

ŽALJŠIRIS KAUNAS: Brazis, Višockas 10, Čivilis 18, Lekarauškas, Krapikas 4, Kurtinajtis 23, Sabonis 20, Jankauskas 2, Homičius 10, Jovajša 7.

CIBONA ZAGREB: M. Nakić 10, Bečić, Čutura 14, Pavličević 2, Petrović 34, Cvjetičanin 15, Vukičević 6, Ušić 8, Anzulović, Arapović.

SODNIKA: Mottart (Belgija) in Soltysiak (Poljska). PM: Žaljširis 18:23, Cibona 17:20. PON: Sabonis (20). 3 TOČKE: Kurtinajtis 3, Krapikas 1, Jovajša 1; Petrović 5, Ušić 2, Cvjetičanin 1.

KAUNAS — Zagrebška Cibona je včeraj zamudila edinstveno priložnost, da bi kar sredi Kaunasa premagala domače moštvo Žaljširisa in si tako že po 3. kolu finalne skupine tega pokala »skoraj« zagotovila vstop

v superfinale.

Zgodilo se je namreč, da je sovjetsko moštvo že po 20 minutah igre ostalo hrez svojega najboljšega košarkarja Sabonisa. Po prvem delu srečanja pa so Zagrebčani zaostajali le za pet točk razlike.

V drugem polčasu so Petrović in tovariši tudi povedli (68:67, 74:72), v končnici tekme pa so izgubili glavo in s tem tudi izredno priložnost za zmago.

Limoges — Makabi 88:85

LESTVICA

Žaljširis Kaunas (SZ) 6; Real Madrid (Šp.) in Cibona Zagreb (Jug.) 4; Simac Milan (It.) in Limoges (Fr.) 2; Makabi Tel Aviv (Izr.) 0.

PRIHODNJE KOLO (16.1.)

Real Madrid - Cibona; Simac - Limoges; Makabi - Žaljširis.

POKAL PRVAKINJ

Primigi — Levski 69:61 (35:28)

VICENZA — V zelo pomembni tekmi je Primigi doma premagal moštvo Levškega iz Sofije. Najuspešnejše do-

mačinke so bile Lawrenceova (17 točk), Laceyova (18) in Polinijeva (15). Pri gostinjah pa je največ pokazala Vanova (20 točk).

Universitatea — Partizan 87:71 (45:38)

CLUJ — Partizan je proti romunskim prvakinjam igral dokaj slabo in tudi zaslužen izgubil. V beograjskem moštvo sta bili boljši Komnenovičeva, ki je dosegla 18 točk, in Simičeva z 19 točkami.

Tenis v Atlanti

ATLANTA — V drugem kolu teniškega ekshibicijskega turnirja v Atlanti so dosegli naslednje izide: Lendl - Connors 6:3, 5:7, 6:1; Edberg - Curren 6:4, 6:4; McEnroe - Jurryd 6:3, 6:2; Noah - Gomez 3:6, 6:3, 6:2.

Braunu spodletelo na 5 km

LA PAZ — Zahodnonemškemu kolesarju Gregorju Braunu je spodletel poskus, da bi izboljšal svetovni rekord na 5 km, last Danca Örsteda s 5'45" 646. Braun je opustil po desetih krogih.

DANES ŽENSKI SMUK ZA SP

Na treningu najboljši Walliserjeva in Ehratova

BADGASTEIN (Av.) — Danes bo tekma ženskega smuka za SP, ki so jo svoj čas v Hausu (Avstrija) preložili zaradi pomanjkanja snega. Na poskusnem treningu sta bili včeraj najboljši Walliserjeva, predvčeršnjem pa Ehratova.

Rally Pariz - Dakar

DIRKOU (Alžirija) — Po šesti etapi rallyja Pariz - Dakar z motorji vodi na skupni lestvici Francoz Cyril Neveu na hondi pred rojakom Muriolom (cagiva) in Lalayem (honda). Četrtri je Italijan Andrea Balestrieri na hondi.

Skupna lestvica z avtomobili pa je naslednja: 1. Metge - Lemoyne (Fr.) porsche; 2. Ickx (Bel.) - Brasseur (Fr.) porsche; 3. Raymondis - Bos (Fr.) range.

Umrl Arnaldo Carri

MILAN — Včeraj je v Milanu umrl Arnaldo Carri, ki je bil zelo priljubljen v avtomobilskih krogih. Kar 30 let je bil namreč glavni komisar največjih dirk v Monzi.

(ne)športni močnik

In ko bi tudi mi pred našimi derbiji zaigrali himno?

Demokratski poslanec Clemente Mastella je predlagal, naj bi pred vsako nogometno tekmo A in B lige zaigrali Mamelijevo himno. To pa zato, da bi emocija ob poslušanju nacionalne himne ob začetku tekem prepričala, da bi pozneje prišlo do resnih izgovorov na in izven igrišč.

Predlog ima svojo logiko, ne vemo, če se bo obnesel, je pa morda eden izmed zadnjih poskusov, da se med igralci in navijači ohladi tolikokrat prevroča kri.

Ob predlogu poslanca Mastelle smo se tudi mi zamislili in iz tega razmišljanja izdelali tale predlog: pred

slovenskimi derbiji v raznih disciplinah, naj bi zaigrali slovensko himno. Morda bi na valovih te himne tudi mi igrali v duhu narodne sprave (ne mislimo tu na tezo Spomenke Hribar).

Ne vemo, če bodo naša društva ta predlog sprejela, vendar naj nam oprostijo, če smo si enkrat toliko izposodili misel demokratskega veljaka. Zdela se nam je še kar izvrtna.

Poudarjamo, da mislimo izključno na slovensko himno in ne na vaše himne. Kajti če bi potem vsaka vas želela zapeti še svojo himno, bi se vseslovensko razpoloženje ponovno umaknilo vaškemu in tu bi vsekakor propadli vsi dobri učinki, ki si jih je posl. Mastella zamislil.

Padli bi seveda tudi naši dobri nameni ob predlogu.

ACE MERMOLJA

Košarka: jutri v promocijskem prvenstvu na Tržaškem

Slovenski derbi med Kontovelci in Brežani

V promocijskem prvenstvu bodo jutri oziroma v nedeljo, odigrali zadnje kolo prvega dela, nakar bodo ekipe proste tekmovalnih obveznosti do 1. februarja, ko se bo začel povratni del lige.

Na sporedu bo tokrat derbi med postavama Kontovela Electronic Shop in Brega Adriatherm, ki bo v proseško telovadnico brčkone privabil precejšnje število košarkarskih ljubiteljev. Tekma bo prav gotovo privlačna, saj sta obe moštvi trenutno v dobri formi. Kontovelci so med slovenskimi moštvi zbrali največ točk in upravičeno zasledujejo uvrstitev v play-off, medtem ko so Brežani po slabem začetku izbojevali dve zaporedni zmagi, tako da lahko gledajo na prihodnost z dokajšnjo mero spo-

kojnosti. V omenjenem srečanju naj bi bili domačini v rahli prednosti. Izid tekme bo vsekakor v mnogočem vezan na razpoloženje posameznikov in na moštveno učinkovitost v napadu.

Košarkarji Bora Radenske bodo spet igrali na domačih tleh, in sicer proti Scogliettu, ki še vedno sodi med boljša moštva promocijskega prvenstva. Tržačani so zelo izkušeni in uigrani ter dobro utrjeni na vseh igraljskih mestih. Vatovčevim varovancem se tokrat obeta trd boj. Tržačani bodo zelo nevarni predvsem izpod koša, saj so njihovi centri dobri skakalci in odlični realizatorji. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo po novoletnem pre-

moru zopet stopili na igrišče jutri in sicer proti močni peterki Petrolifera Goriziana. Ekipa Petrolifere trenutno zaseda drugo mesto na skupni lestvici v družbi Ardite in Albe Mobilcasa iz Krmina. Letos se je moštvo krepko ojačilo, tako da je bilo že pred začetkom prvenstva v ožjem krogu favoritov za najvišja mesta. »Belo-rdečim« tokrat ne bo lahko, saj igralci Petrolifere prav gotovo nečje izgubiti stika z vodečim Pomom iz Tržiča. Poleg tega so naši tudi v slabi formi, saj so v prejšnjem kolu nerodno izgubili na domačih tleh proti solidni Ederi. »Belo-rdečim« se še pozna neuigranost, šibka točka pa je nedvomno obramba, ki je večkrat popolnoma odpovedala. (M. Čubelj)

Kolesarstvo: po zelo uspeli lanski sezoni se lonjerski delavci že pripravljajo na novo

ADRIA IMA DOKAJ AMBICIOZEN NAČRT

Z izredno uspešnim ciklokrosom se je komaj končala lanskoletna kolesarska sezona, ko se lanjski Kolesarski klub Adria že pripravlja na novo.

Po vrsti izrednih uspehov tako na organizacijskem kot tekmovalnem področju v letu 1985 je nov program precej pester, čeprav bo z gledal nekoliko zreduciran predvsem na tekmovalnem področju. Vse sile pa bodo v glavnem uperjene v organizacijo dveh okroglih obletnic: desete mednarodne kolesarske amaterske dirke za trofeje ZSSDI ter kar dvajsete dirke za Pokal Lonjerja, ki je ena najstarejših kolesarskih manifestacij v naši deželi sploh. Poleg tega pa je na sporedu še sodelovanje pri organizaciji dveh etap jubilejne dvajsete mednarodne amaterske kolesarske dirke Alpe Adria v Italiji ter petnajste trofeje Močilnik za cikloamaterje.

Na tekmovalnem področju bodo sile v glavnem usmerjene v ustanovitev mladinske ekipe, seveda če bo odziv s strani mladih zadovoljiv. Strokovni delavci imajo že v evidenci nekatere mlade fante, ki jih veseli kolesarstvo, vendar bi bilo zadovoljivo, če bi bil odziv večji.

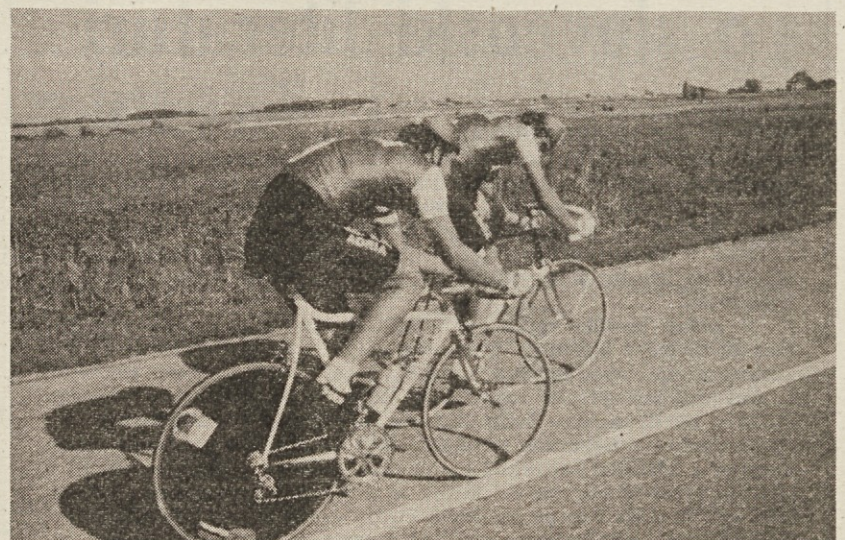
Med mlajšimi in starejšimi cikloamaterji, ki so lani osvojili več kot štirideset zmag na sedemdesetih dirkah v Furlaniji - Julijski krajini ter v Sloveniji, bodo nastopali skoraj vsi lanskoletni člani in predvidevanja so tu precej rožnata, predvsem v kategoriji seniorjev, kjer Doljak ne bi smel imeti konkurentov, ter v kategoriji veteranov s Hafnerjem, kar se tiče posameznih zmag, medtem ko bo Marušič startal na ubranitev naslova pokrajinskega prvaka, Cerasari pa se bo v glavnem posvetil dirkam na

kronometer.

Poleg tega pa bodo v klubu še bolj razvili rekreacijo in sodelovanje na maratonih, predvsem v Sloveniji.

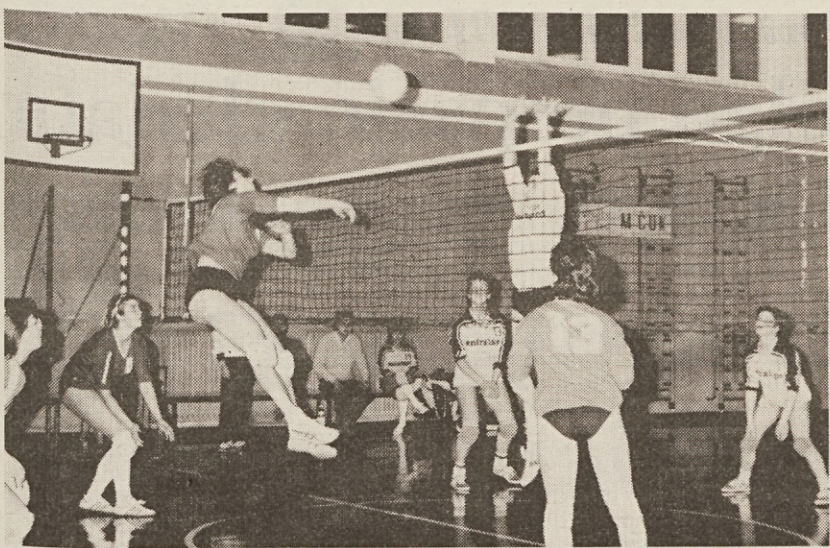
V članski konkurenci ni še povsem jasno, če bo še obstajala ekipa, podobno kot lani, ko sta Čok in Bevilacqua nastopila na več kot šestdesetih dirkah s spremenljivo srečo, saj so stroški izredno visoki in v taki konkurenci bi morala nujno računati na dobro ekipo in na stalno spremstvo. Tako je zelo verjetno, da bosta zamenjala dres.

Kot pri vseh društvih pa je tudi tu vse vezano na finančna sredstva, ko postaja vedno težje sodelovati na raznih tekmovaljih, kot tudi njihova organizacija. Na srečo pa obstaja še vedno prostovoljno delo, saj bi drugače ne zmogli tako ambicioznih načrtov, (R. Pečar)

Člana Adrie Doljak in Zakotnik na lanski dirki na kronometer za dvojice okrog Etne, ko sta uporabljala najnovejšo tehnologijo s posebnimi kolesi, ki jim jih je priskrbel profesionallec Battaglin

Odbojka: po zmagi v derbiju s Sovodnjami Centralsped Slogi predragoceni točki

Posnetek s slovenskega derbija med Slogo in Sovodnjami Centralsped

Odbojkarice Sloge so v ponovljenem derbiju premagale Sovodnje Centralsped (3:1) in tako osvojile predragoceni točki v boju za obstanek v C-2 ligi. S šestimi točkami so sedaj na sedmem mestu skupno z ekipo Pastificio Crisci.

Sovodnjeke pa z dvema točkama ostajajo na 11. mestu. Naše predstavnice, ki so doslej imele zvrhano mero smole, pa imajo že v prihodnjem kolu možnost, da položaj na lestvici popravijo, saj bodo igrale proti zadnjevršeni ekipi Killjoy iz Trsta.

Po ponovljeni tekmi v sredo na Opčinah je lestvica naslednja: Celinia 12, Sangiorgina, Latisana, Gornia Tržič in Bor Friulexport 10, Libertas Krmin 8, Pastificio Crisci in Sloga 6, Ceramiche d'Arte in Virtus Vigonovo 4, Sovodnje Centralsped in Fontanafredda 2, Killjoy 0 točk.

Drevi v Trstu v organizaciji ZSSDI Redni šahovski turnir

Drevi bo ob 19.00 v prostorih ZS KD (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) redni mesečni šahovski hitropotezni turnir, ki ga prireja šahovska komisija SZSDI. Ti turnirji so že skoraj tri leta praviloma vsak prvi petek v mesecu, razen izjem, ki nastajajo iz objektivnih razlogov. Drevišnji turnir bo že štirindvajseti po vrsti, na teh pa so bili dodeljeni že trije zamejski šahovski naslovi.

Tudi v letošnjem letu se bodo torej turnirji ZSSDI nadaljevali po ustaljenem programu vsak prvi petek v mesecu v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Junjski turnir bo obenem zamejsko prvenstvo, po poletnem premoru pa se bo to četrto leto hitropoteznih turnirjev nadaljevalo oktobra. Na te turnirje so seveda vabljeni vsi zamejski šahisti, neodvisno od starosti ali šahovskega znanja. Vabljeni so tudi goriški šahisti, ki se teh turnirjev udeležujejo le občasno.

Tudi na drevišnjem turnirju sta

Drago Bajc

favorita mojster Filipovič in državni prvokategornik Pertot, seveda pa ne smemo pozabiti na razne »outsiderje«, kot sta lahko prof. Drago Bajc, ki je na zadnjih treh turnirjih osvojil dve drugi mesti, ali pa odlični Antončič in še drugi.

Šahovski turnir ŠŠT

Jutri bo ob 15. uri na stadionu »1. maj« v Trstu zadnji krog šahovskega turnirja Športne šole Trst za osnovnošolce. Ta krog, ki bo sklepni, bo odločal o napredovanju v finalni del tega turnirja.

Udeležencem priporočamo, da prinesejo s seboj šahovnice.

Ta krog bi moral biti na sporedu že decembra, vendar je odpadel zaradi zasedenosti dvorane.

snežne razmere

Trbiž 40 - 70 cm; Nevejsko sedlo 80 - 150; Ravascletto 40 - 70; Piancavallo 80 - 100; Forni di Sopra 15 - 45; Mokrinje 35 - 90; Sappada 20 - 70; Corvara Colfosco 30 - 70; Selva di Val Gardena 30 - 70; San Candido 40 - 60; Sesto Val Pusteria 35 - 100; Val Senales 50 - 120; Trafoi 35 - 100; Cortina d'Ampezzo 10 - 60; Selva di Cadore 30 - 70; Kanin 60 - 150; Cerkeo 50; Kalič 40; Črni vrh nad Idrijo 50; Stari vrh 30; Soriška planina 70; Pokljuka 55; Zatrnik 50; Kobla 25 - 70; Vogel 155; Kranjska gora 45 - 100; Zelenica 35 - 85; Krvavec 50.

mladinski nogomet - tedenski komentar

Kvaliteta naših se dviga, nujni pa novi prijemi

Na Tržaškem imamo deset slovenskih mladinskih ekip, ki so skoraj mesec dni počivale zaradi praznikov. Kvaliteta naših ekip se je zadnja leta precej dvignila zaradi načrtnega dela in združevanja sil, potrebno pa bi bilo združiti prav vsa slovenska društva, da bi lahko dosegli še boljše rezultate. To seveda ni lahko, ker je precej tehničnih in drugih problemov. Povečale bi se finančne in organizacijske težave, saj poleg denarja primanjkuje tudi športnih delavcev. Slednje je težje pritegniti k društvu kot nogometaše, čeprav je tudi igravec vedno manj. Eden teh, ki ga gotovo ni treba prositi, da poprijame za delo, je vedno aktivni Bregov športni delavec in bivši nogometaš Miran Švara, ki je tudi naš dopisnik. Prosilimo ga, naj nam kaj pove o štirih Bregovih mladinskih ekipah.

»Miran, koliko časa delaš z mladino?«

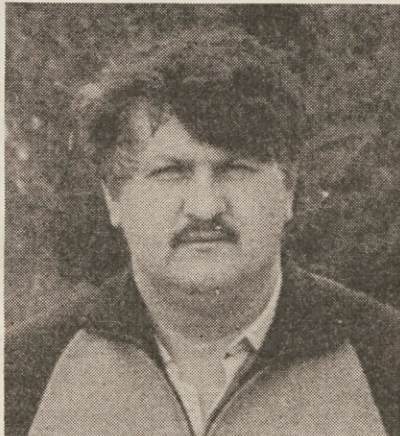
»Mlade nogometaše treniram petnajst let.«

»Letos so ti poverili cicibane, da bi jih že od mladih nog navdušil za ta šport, kateremu posvečaš večji del svojega prostega časa. Si z dečki zadovoljen?«

»Čeprav jih je le devet, za ekipo od sedmih igralcev, se srčno borijo in prihajajo redno na treninge. Skupaj delamo komaj leto dni, toda pokazali so že lep napredek.«

»Kaj pa začetniki? Ste od njih pričakovali tako velik uspeh?«

»Začetniki so tudi nas presenetili. Dobre uspehe so dosegli že kot cicibani, toda letos so pokazali več, kot smo pričakovali. Skupaj igrajo tri leta in v tem obdobju nismo izgubili niti enega nogometaša. To pa je morda največji uspeh. Boljši del moštva je obramba, sicer pa je več kot polovica igralcev nadpovprečne kakovosti. Do 1. marca ne bodo nastopili, ker je njihovo prvenstvo po-

Miran Švara

zimi prekinejo. Začetnike trenira Valter Punis in so trenutno prvi na lestvici skupno z Muggesano in s S. Sergiom.«

»Kakšno je vzdušje v ekipi najmlajših?«

»Dobro so se odrezali, saj od njih nismo mogli veliko pričakovati. Moram reči, da precej hitro napredujejo. Njihov trener je Klavdij Dazara, ki je še pred nekaj leti igral v prvi ekipi. Med njimi vlada veliko prijateljstvo, kar je velika prednost in predpogoj za uspeh. Kot kolektiv so res izjemen primer.«

»Ali imate za naraščajniki težave?«

»Naraščajniki, ki jih vodi Nicola Ferrante, so se zbrali brez vsakršnih ambicij, toda kljub temu so nas razveselili z nekaterimi dobrimi nastopi. Najpomembneje je, da igrajo. Prva ekipa pa lahko iz njihovih vrst črpa rezervne igralce.«

»Od kod pa prihajajo nogometaši?«

»Imamo igralce iz Milj, od Sv. Ane in seveda iz vseh vasi dolinske občine. K Domju gredo le redke izjeme.« (R.B.)

danes igra za vas

Pavel Volk

Pavel Volk (letnik 1966) je v zamejskih košarkarskih krogih prav dobro znan. S košarko se ukvarja že deset let, stalno v vrstah Bora. S tem društvom je že igral v vseh kategorijah (minibasket, propaganda, dečki, najmlajši, kadeti, mladinci), že četrto leto pa nastopa za prvo Borovo postavo v tržaški promocijski ligi. Občasno je tudi treniral mlade Borove košarkarje.

Prejšnji teden je Sabina Slavec pravilno napovedala osem izidov.

totocalcio

Fiorentina - Torino	1	X
Palermo - Sambenedet.	X	
Udinese - Roma	1	X 2
Pescara - Vicenza	X	
Juventus - Como	1	
Torres - Alessandria	1	X 2
Verona - Avellino	X	
Livorno - Taranto	1	2
Lecce - Milan	X	2
Perugia - Bologna	1	X
Napoli - Pisa	1	
Inter - Atalanta	1	
Bari - Sampdoria	1	

konjske dirke - konjske dirke

V prvi dirki je favorit Wanadys iz 1. skupine. Za drugo mesto prideta v pošteb Bwana OM (skupina X) in Doppio Whisky (skupina 2).

V drugi dirki bi se moral uveljaviti Mereo (skupina 1), a prezreti ne gre niti Biscuten Lava (skupina X) in Special Storea (skupina 2). Presenečenje lahko pripravi Busumbra (skupina X).

V tretji dirki treba najprej omeniti Disinvolta (skupina 2), najresnejši tekmeč bi moral biti Duluti (skupina 1). Pozabiti ne smemo niti Carpanedola (skupina X).

V četrti dirki se Belgir (skupina 1) ne bi smel pustiti prehiteti. Najresnejša tekmeča sta Avinof in Focale (oba skupina X).

V peti dirki, ki bo v Trstu, bi se za zmago moral potegovati Crino Effe in Aedo (skupina X). Glavna tekmeča sta Ado in Bassofondo (skupina 1).

Precej zapletena je šesta dirka, prav tako v Trstu. Poskusili bi skupino X s Catetom. Od ostalih omenimo Dasha

(skupina X), Aly Beya (skupina 2) in Abadana (skupina 1).

Dirka tris

Dirka tris bo ta teden v Palermu, kjer bo startalo 21 konj. Favorit naj bi bil Cisnadia (št. 19), od ostalih omenimo Floatera (št. 8) in Abisa Mo (št. 18). Za sistemiste: Decimo (št. 14), Baan (št. 16) in Bic FC (št. 3).

totip

1. — prvi	1
— drugi	X 2
2. — prvi	1 X
— drugi	X 2
3. — prvi	2 1
— drugi	X
4. — prvi	1
— drugi	X
5. — prvi	X 1
— drugi	1 X
6. — prvi	X 1
— drugi	X 2

obvestila

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI vabi vse šahiste, da se udeležijo prvega letošnjega rednega šahovskega hitropoteznega turnirja ZSSDI, ki bo danes, 10. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) ob 19. uri.

ŠD BREG obvešča, da je odhod prvega avtobusa za izlet v Sappado v nedeljo, 12. t. m., ob 6. uri v Dolini. Ob isti uri bo drugi avtobus v Boljuncu in ob 6.15 v Borštu.

SK DEVIN obvešča, da bo v nedeljo, 12. t. m., smučarski izlet v Ravascletto - Zoncolan in ne v Trbiž zaradi pomanjkanja snega. Odhod avtobusa ob 6. uri s Prosaka kot običajno.

SPDT obvešča, da je odhod avtobusa v Ravascletto v nedeljo, 12. t. m., ob 6.30 izpred tržaške sodnijske palače (Foro Ulpiano). Priporočamo točnost!

JK ČUPA obvešča člane, da bo 14. redni občni zbor v sredo, 15. t. m., ob 20. uri v dvorani osnovne šole J. Jurčič v Devinu. Vabljeni!

Prvenstvena smer Cergola in Miliča posvečena Petru Štoki

V nedeljo, 22. decembra lani, sta zamejska alpinista, člana AO SPDT Lucijan Cergol in Lucijan Milič opravila alpinistični podvig: preplezala sta prvenstveno smer v zahodni steni gore Krniškega stolpa (Torre Carnizza) v skupini Montaža.

Tehnična ocena smeri je sledeča: dolga je 400 metrov, je pa prvi zimski vzpon. Zmogla sta jo v petih urah, je pa III/IV težavnostne stopnje, s prehodi V. Vremenske razmere so bile zelo dobre, čeprav je bilo mraz, čez dan med plezanjem pač — 10° C. ponoči pa od — 15° do — 20° C. Skala je bila solidna, sneg je bil leden in idealen za plezarijo, glede na to pa, da sta alpinista izplezala na vrhu okoli 18.00 (za zadnji raztečaj sta potrebovala celo žepno svetilko!), sta morala tam tudi bivakirati.

S seboj sta imela popolno zimsko opremo, tisto pač, ki sta jo uporabljala v Nepal, tako da je nahrbtnik težil celik 20 kg. Povratek sta Cergol in Milič opravila ob dvojni vrvi.

Alpinista pravzaprav nista namerala preplezati prvenstveno zimsko

smer v Krniškem stolpu, temveč na bližnjem Zmajevem grebenu (Cresta dei Draghi), vendar pa jo je prav dan prej preplezala neka druga naveza, tako da sta se nato plezalca odločila za bližnjo steno.

Prvenstveno smer sta posvetila alpinistu AO SPDT Petru Štoki, ki se je novembra 1978 smrtno ponesrečil na Mangartu. SPDT je umrlemu alpinistu nato odkrilo ploščo malo pod vrhom Mangarta, sedaj pa so mu še njegovi soplezalci posvetili smer ter se ga tako na najboljši način spomnili.

Društveni večer SPDT povsem uspel

Sinoči je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu tradicionalni vsakoletni društveni večer SPDT, katerega se je udeležilo prav veliko število članov in prijateljev društva. Na sporedu je bil film dr. Ivana Simuniča o lanski tekmu trekingu članov društva okoli Anapurn v Himalaji, nato pa še prikaz diapozitivov z raznih najvažnejših

iz planinskega sveta

akcij in izletov društva v minulih sezonah. Po zaključku prikaza je bila na sporedu družabnost, s katero so med drugim tudi proslavili nedavni prejem Bloudkove nagrade za zasluge na športnem področju.

SPDT na tekmovalju za »Karavanškega medveda«

To nedeljo se je skupina štirih mlajših smučarjev SPDT skupno s svojimi spremljevalci udeležila tekmovanja za »Karavanškega medveda«, ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo iz Celovca. Tekmovanje je bilo v Selah - Zgornjem kotu, sama tekma pa je bila značilna za slog turnega smučanja.

Tekmovalci so se najprej s smučmi na ramenih po steptani progi povzpeli na vzpetino, nato pa si nadedli smuči in se spustili do cilja, poleg tega pa je bil na sporedu še slalom za otroke za »Kekca«. Vreme je bilo idealno, tekmovalje pa domače in prijeto. Vsekakor lep organizacijski uspeh članov slovenskega zamejskega planinskega društva s Koroške.

Izletniška dejavnost SPDT

To nedeljo se je večja skupina članov SPDT odpravila na zimski izlet na Volnik. Vreme je bilo odlično, 20 planincev pa je na vrhu tega tržaškega »očaka« pripravljala načrte za bodoče izlete. Naslednji zimski sprehod članov in prijateljev društva bo tako v nedeljo, 19. t. m., vse podrobnosti pa bomo še javili.

V nedeljo se začne smučarski tečaj SPDT

V nedeljo, 12. t. m., se bo v Ravasclettu oz. na Zoncolanu začel smučarski tečaj SPDT, ki bo skupno trajal štiri nedelje. Poln avtobus smučarjev in izletnikov se bo proti Karniji odpravil ob 6.30 izpred tržaške sodnijske palače (Foro Ulpiano). Snega je v Ravasclettu in seveda višje dovolj, tako da bodo tečaji stekli po predvidovanjih.

Predavateljska sezona SPDT

Predavateljska sezona SPDT se bo nadaljevala v četrtek, 23. t. m., ko bo pri našem planinskem društvu gost

znani tržaški planinec in pisec planinskih vodnikov Ettore Tommasi. Predaval bo o Karnijskih Alpah, svoje besede pa bo popestril z barvnimi diapozitivi.

Spomniti se moramo, da je Tommasi med drugim tudi napisal vodič o vezni planinski poti »Alta via Carnica«, ki je že razprodan. Vse podrobnosti bomo še javili.

S smučmi s Pik Lenina

Zadnji pomlad je bilo v Pamirju močno češkoslovaško moštvo. Pet alpinistov je doseglo vrh Pik Lenina (7134 m) v alpskem stilu brez predhodne aklimatizacije. Za to so potrebovali štiri dni in pol. Vzpon je bil opravljen po dveh smereh. Robert Galfy in Ivan Urbanovič sta opravila prvi spust s smučmi po smeri Lipkin.

Začela sta 50 metrov pod vrhom, na začetku skalnatega grebena. Po 600 metrih se je vreme nenadoma spremenilo, szi je nastopila megla, začelo pa je tudi snežiti. Spustila sta se še 600 metrov, in srečala ostale tovariše. Skupaj so bivakirali in tudi naslednjega dne ni bilo vreme nič boljše. Toda spust sta uspešno končala. (dj)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir (prednaročnina do 31.1.1986 je 90.000 lir); v SFRJ številka 40.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Postni tekoci račun za Italijo
Založništvo Tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Moli oglaš 650 lir - beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18% - Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

10. januarja 1986

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto Da Rubes 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Sodelovanje med Emilio Romagno in Makedonijo

BOLOGNA — Med tridnevni obiskom delegacije republike Makedonije pri deželi Emilia Romagna sta predsednik makedonske skupščine Dragoljub Stavrev in predsednik deželnega odbora Lanfranco Turci podpisala sporazum o gospodarskem, kulturnem in znanstvenem sodelovanju. Obe strani predlagata izdatnejšo udeležbo na sejmških prireditvah, razvoj mladinskega turizma in športnih srečanj. Veliko so govorili o izmenjavi izkušenj glede potresov in bodo v ta namen pritegnili k sodelovanju tudi univerze.

Povečali bodo obseg že doslej živahnih kulturnih menjav in si izmenjali izkušnje, predvsem kar zadeva obnovo kulturnih spomenikov.

● RIM — Federacija italijanskega tiska pozdravlja zakonski osnutek o časnarski poklicni tajnosti, pri sprejemu katerega je potrebno poslušati tudi predloge kategorije. Tudi ustavno sodišče zagovarja pravico skupnosti do informacije, vendar obstajajo različna gledanja v zakoniku kazenske procedure in v zakonu o časnarskem poklicu.

Kratek sprehod po zgodovini zadnjih 181 let

Libija in ZDA se že dolgo po pasje gledata

WASHINGTON — Ameriško-libijski odnosi imajo za sabo dolgo tradicijo zapletov in neprijateljskih obnašanj. Nedvomno pa niso bili nikoli tako slabi kot v trenutku, ko so izvolili za ameriškega predsednika Ronalda Reagana, saj skoraj ni minil mesec, da ne bi med državama prišlo do novega »vročega« zapleta. Libija je torej Reaganu hujski trn v peti, kot je bila njegovemu pra-predhodniku, tretjemu ameriškega predsedniku Thomasu Jeffersonu, ki je kot prvi ameriški predsednik točno pred 181 leti ukazal mornariškim strelcem, naj se izkrcajo na obali pri Tripolisu.

Bistveni preokret pa so ameriško-libijski odnosi doživeli leta 1969, ko so pronaserski libijski oficirji v »beli revoluciji« strmoglavili libijskega kralja Idrisa. Mladi vodja revolucije, polkovnik Muammar Gadafi je kot prvo ukinitel ameriška in britanska oporišča v Libiji. Nekoliko kasneje je iz države izgnal kakih 20.000 tužev in nacionaliziral vso naftno industrijo, kljub temu da so tisoči Američanov še vedno ostali v Libiji, da bi za astronomske plače še naprej črpali »tekoče zlato«.

Nov hujski zaplet se je pripetil za časa predsednika Carterja, ko je »neposlušni« predsednikov brat Billy sprejel od Libije šeststevilčno »posojilo«, kar je nedvomno tudi vplivalo na Carterjevo nepopularnost. Zapleti so bili še prej, a ZDA so jih nekako potiskale v pozabo, saj je bila Libija tretji dobavitelj nafte. Američanom pa je bilo vsega dovolj, ko je decembra 1979 kakih 2.000 demonstrantov napadlo in zažgalo ameriško veleposlaništvo v Tripolisu. To je bila libijska podpora »iran-

skim bratom«, ki so zajeli talce v ameriškem veleposlaništvu v Teheranu. Carter je tedaj ukazal zaprtje veleposlaništva v Tripolisu, ni pa prekinil diplomatskih odnosov. Tudi ameriške naftne družbe so nadaljevale s posli, kot da se ne bi nič zgodilo.

Vse pa se je spremenilo, ko se je na ameriškem prizorišču pojavil Ronald Reagan. Le pet mesecev po izvolitvi je novi ameriški predsednik prekinil vse stike z Libijo, ker je Gadafi zagrozil, da bo »iztrebil vse svoje sovražnike, kjerkoli se nahajajo«. In res je določeno število libijskih emigrantov in disidentov izgubilo življenje »zaradi prehudih količin svinca«.

Ameriško-libijski zapleti pa so postali »vročič« 19. avgusta 1981, ko sta dva ameriška lovca sestrelila dve libijski bojni letali nad Sidsrskim zalivom, kamor so zaplule ladje 6. ameriškega sredozemskega brodogoja. Gadafi namreč trdi, da je ves Sidsrski zaliv v libijskih ozemeljskih vodah, medtem ko ZDA trdijo, da so to mednarodne vode.

Po tem zapletu je Gadafi obljubil »mednarodno katastrofo« z napadi na ameriške jdrske naprave v Sredozemlju, če bi ZDA ponovno zaplule v Sidsrski zaliv. Tri mesece kasneje so se pojavile vesti, da je Libija poslala v ZDA atentatorje z nalogo, naj likvidirajo predsednika Reagana, podpredsednika Busha in druga ameriške politične osebnosti. Po hitrem postopku je Reaganova administracija sprejela dodatne varnostne ukrepe, svetovni javnosti pa ni nikoli predložila dokazov o teh Gadafijevih naklepih.

Decembra 1981 je Reaganova administracija prepovedala potovanja v Libijo in pozvala vse Američane, da se iz Libije vrnejo domov. Nekateri so se odzvali pozivu, večina pa je raje ostala v Libiji, saj si je tu ustvarila nov dom, astronomske plače pa so ji omogočale take zaslužke, o katerih si v ZDA ne morejo niti misliti.

10. marca 1982 so ZDA prepovedale uvoz libijske nafte in obtožile Gadafija, da je načrtoval umor vseh Američanov v Sudanu. »EXXON« in »Mobil OIL Corporation« sta se uklonili, vse ostale družbe pa niso prekinile sodelovanja z Libijo. Le nekaj mesecev kasneje so Reaganovi funkcionarji ugotovili, da je bil bojkot nesmiseln, saj je libijska nafta prihajala še vedno v ZDA, a po posrednikih.

Junija 1983 so ameriški »F-14« ponovno prestregli libijska letala, takrat izven Sidsrske zaliva, na srečo pa ni prišlo do spopada. Medtem pa je novembra »Washington Post« napisal, da je predsednik Reagan poblastil tajno obveščevalno službo CIA, »naj likvidira Gadafija«. Bela hiša teh vesti ni hotela komentirati. V tem stopnjevanju pridemo do tragičnih decembrskih dni lanskega leta, ko je po atentatih v Rimu in na Dunaju Reagan obtožil Libijo materialne in moralne odgovornosti.

Dosti časa je torej minilo od leta 1805, ko se je pri Tripolisu izkrcala skupina ameriških mornarsov, ker je paša zahteval večjo pristojbino za varnost, ki jo je nudil potniškim in trgovskim ladjam pred napadi sredozemskih gusarjev.

Lezbijka terja alimente (za svoja otroka) od partnerice

VANCOUVER (Kanada) — Lezbijka, ki je ostala sama, potem ko jo je njena partnerica zapustila, je v Britanski Kolumbiji vložila zahtevek po alimentih za dva otroka, ki jih je zanosila z umetno oploditvijo in imata sedaj 3 in 5 let.

Penny Anderson, tako se ta ženska imenuje, je sodnikom povedala, da je z Arlene Luomo živela 10 let. Anderson je zapustila službo in se posvetila otrokom in domu, Luoma pa je še naprej opravljala notarski poklic. Potem je spoznala kolego Gerarda in se navezala nanj.

Penny Anderson trdi, da je njena prijateljica opravljala vlogo roditelja v odnosu do otrok, in zahteva zanje denarno podporo in del nepremičnin; Luoma ima namreč 3 stanovanja.

V Franciji želijo zmanjšati število kadilcev, zlasti med zdravniki Vedno bolj glasno opozorilo: tobak ubija!

V ZDA se je število zasvojenih z nikotinom med zdravniki znižalo od 61 na 10 odst.

PARIZ — Po vseh francoskih mestih so se te dni pojavili veliki plakati, kateri poglobljuje cilj je vsedrjavna kampanja proti kajenju. Na plakatu je geslo »Pričnimo leto z dobro no-go«, čez vso stran pa je fotografija spodnjega dela noge s črnim čevljem, ki mendra cigareto. Francoski odbor za zdravstveno izobraževanje je leto 1986 proglasila za leto boja proti tobaku.

Po podatkih število kadilcev v zadnjih letih upada. Še do pred nekaj leti je kadil vsak drugi Francoz, v letu 1984 pa je odstotek padel na 43, lani pa je v tobaku uživalo »le« 38 odstotkov Francozov.

Cigaretnemu dimu obračajo hrbet zlasti mladi. Pred 10 leti jo je kadilo 46 odstotkov globladih mladincev v starosti med 12 in 18 let, lani pa se je odstotek znižal na 35. Po oceni

francoskih strokovnjakov, je ta podatek sila razveseljiv, saj so dolgotrajne raziskave potrdile, da se zelo redko primeri, da bi nekdo, ki do 20. leta ni kadil, to počel kasneje.

Omenjeni uspeh v boju proti tobaku strokovnjakom ni zameglil njihovega cilja, da kampanjsko dosežejo še večje znižanje števila kadilcev, saj je tobak sila škodljiv za zdravje. V Beli knjigi, ki so jo objavile zahodnoevropske države v boju proti raku (na predlog Francije), je zapisano, da je tobak »odgovoren« za eno tretjino kancerogenih obolenj (za raka na pljučih celo do 95 odstotkov), kar, povedano s številkami, pomeni 300 tisoč smrtnih primerov v Evropi.

Znani zdravniški list New England Journal of Medicine je v svoji zadnji številki objavil s podatki podkrepjeno raziskavo o vplivu nikotina na

delovanje srca in ožilja. Tako so ugotovili, da je nevarnost srčnega infarkta pri 55-letniku in tudi pri tistem, ki je prenehal kaditi pred dvema letoma, večji kot pri onih, ki niso nikoli kadili. Nevarnost infarkta pri starejših kadilcih je 2,9-krat večja kot pri nekadilcih.

Cigareta škoduje tudi genom. Ameriški raziskovalci zdravstvenega zavoda v Houstonu (Teksas) so v znani ameriški reviji Scienze objavili podatke o izredno kvamnih posledicah tobaka na porodnice in otroke.

Letošnja kampanja proti kajenju je, za razliko od poprejšnjih, naslovljena predvsem na zdravnike, ki veliko bolj kajajo kot pripadniki drugih profesionalnih skupin; med francoskimi zdravniki jih kadi 39 od sto, pokadijo pa po en zavojček na dan.

Zbrani podatki so pokazali, da vsak drugi zdravnik splošne prakse dovoljuje kajenje v čakalnici svoje ambulante. V takšnih razmerah je nesmiselno pričakovati — poudarja francoski odbor za zdravstveno izobraževanje — da bi zdravniki - kadilci od svojih pacientov zahtevali, da se izogibajo dimu; mnogi se takšnemu pogovoru sploh izogibajo.

V nekaterih državah na svetu je boj proti kajenju v zdravniških vrstah dal otipljive uspehe. V zadnjih 30 letih se je število kadilcev med zdravniki v ZDA zmanjšalo od 61 na 10 odstotkov, na Norveškem pa od 59 na 15 odstotkov.

Francozi so namreč strastni kadilci

in požgejo letno 90 milijard komadov; temu podatku pa je potrebno dodati še kakšno milijardo cigar. Tako francoska »kadilska lokomotiva« letno požene v zrak 21 milijard frankov, okoli 450 milijard lir.

V ZDA pa so kadilce pričeli preganjati v avtobusih, pisarnah, čakalnicah, konferenčnih sobanah in v letalih. Poznan je primer žene, ki je tožila tobačno družbo Reynolds, ker je njen mož umrl za pljučnim rakom, ker je vedno (izdatno) kadil cigarete te firme. Sodniki firme niso obsodili, kajti če bi to storili, bi se na tobačne tovarne vsul plaz prijav in bi morale proizvodnjo ukiniti.

Pač pa je ameriško zdravniško združenje na svojem kongresu predlagalo sprejem zakona za popolno in trajno prepoved reklamiranja tobaka. Doselej so tobak reklamizirali s pripisom, da kajenje škoduje zdravju. Sedaj pa zdravniki zahtevajo popolno prepoved kajenja, kadilci pa postajajo nestrpni in se javno pritožujejo. Vprašanje je prišlo pred vrhovno sodišče, ki bi po sodbi nekadilcev moralo prepovedati reklamiranje tega zla, saj ne zadeva samo posameznikov, ampak celotno družbo. Kadilci odgovarjajo, da takšnega sklepa sodišče ne more sprejeti, ker bi poptevalo ameriško ustavo.

Stvar ni preprosta. Če zaradi drugega ne zaradi 600 milijard dolarjev, ki se letno vrtijo okoli proizvodnje tobačnih izdelkov. To pa tudi v ZDA ni ravno majhen denar.

UKLETA LADJA

BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENCIČ

31. Toda vreme jim je za ta dan prekrizalo račune. Poletna sopara se je zbrala v močno popoldansko nevihto, nebo so na hitro prekrili črni oblaki, bliskalo je in grmelo, da so fantje in dekle žalostno gledali proti morju. Toda kljub temu so se dobili na vrhu skalnega previsa in se zazrli v globino, kjer je počivala njihova Korala. »Ampak, poglejte, tako močan veter je, a jadra se nič ne napenjajo!« je zaklical Damjan. »Pa tudi čisto pri miru je. Saj bi jo lahko celo odneslo, ko ni zasidrana,« je dodal Didi. »Čudno,« je pristavila Mica.

32. »Ta ladja mora biti ukleta. Tak veter, pa se sploh ne premakne.« Nekaj časa so tiho opazovali, alj se bo barka le kaj premaknila, saj zatresla od ostrega bliska. Toda nič. Jadra niso opletala v vetru, jabor se ni krivil, krmilo ni napeto pričakovalo v kateri smeri bo obstalo. Korala se je v močni tramontani samo lahko zibala sem ter tja, toda le toliko, kolikor so opazili že zjutraj, ko sploh ni bilo vetra in so valčki nedolžno pljuskali ob njen bok. »Saj to je dobro,« je prvega prešinilo Didija, »nam vsaj ne bo ušla.« »Kaj dobro« je takoj ugovarjal Damjan. »Kako bomo pa z njo pluli, če jadra ne lovijo vetra.«

33. »Jo bomo pa porivali,« se je zahihitala Mica. »To ni smešno, o tem moramo razmisliti,« je važno zaključil Didi. »Ti kar razmišljaj,« mu je oponesla Mica. »Ampak ta ladja je gotovo začarana!« spet se je zahihitala, toda tudi njo je, kot ostale, rahlo stisnilo pri srcu. Kljub vetru in dežju so še enkrat skočili do ladje, jo vsak zase pobožali, se dotaknili njene častitljive razpokane površine ter odtrgali vsak svojo školjko. Noč, ki jih je čakala, je bila za čudovite sanje.

Zapuščinska afera o Titovem premoženju

BEOGRAD — Pogovor pravi, da je treba umazano perilo prati doma. Vendar ni vedno tako. Zaradi neokusnega (toliko let po smrti) urejanja zapuščine predsednika Tita, se v javnosti v Jugoslaviji veliko govori o zahtevku predsednikove vdove in tudi o ukrepih zvezne vlade. Novica je prestopila meje in prav v teh dneh se pojavljajo v svetovnih agencijah fotografije nepremičnin, ki jih Jovanka Broz zahteva zase.

Slovenski časniki so se obširno razpisali o tem vprašanju, zlasti o njegovem reševanju »s foucem«. Namesto da bi 239 besed dolgi zakon, ki so ga po hitrem postopku sprejeli v zvezni vladi tik pred koncem leta, sprejeli že pred časom, brez dviganja prahu, zlasti pa brez dodatnih komentarjev in izpodbijanj zahtevkov predsednikove vdove, so na zveznem zboru delegatov lahko slišali, da za Jovanko Broz gradijo novo vilo v vrednosti 100 milijonov dinarjev, kar šest ponujenih vil »ni funkcionalnih«.

Medtem ko je Jovanka Broz imela vse Titovo premoženje za osebno lastnino, do katere ima kot dedinja pravico, sta ostala dediča, sinova Žarko in Mišo, razumela, kaj so osebne stvari Josipa Broza in kaj je družbena last.

Že doslej, praksa pa se bo nadaljevala v novi vili, Jovanka Broz ne plačuje vode, elektrike, ogrevanja, telefona itd. Pomaga ji gospodinjska pomočnica (beograjski birokrati so zapisali »služničad«, na voljo ima avto s šoferjem in varnostnika.

Mitja Ribičič je že pred dvema letoma izjavil, da je nekaterim ljudem potrebno z zakonom priznati pokojnino, hišo in kar sodi poleg, da se preneha politika privilegijev in šušljanje.

Afera je vse prej kot spodbudna, prvič zato, ker načenja ugled pokojnega predsednika, drugič zato, ker govor o takšnih stvarih spravlja v nevoljo državljanov na robu življenjskega minimuma, in tretjič, ker je celotna afera zadobila takšen obseg, da žubljenski družbeni problemi, gospodarska in politična stabilizacija, stopajo iz žarišča.